

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 15 1984 . BALANDŽIO – APRIL 12 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

DALIS ŠOKIŲ ŠVENTEI RENGTI KOMITETO NARIŲ POSĖDŽIO METU CLEVELANDE. Iš kairės: Bronius Kazėnas, Petras Maželis, Juozas Stempužis, Algis Modestas ir Vytautas Staškus. Nuotr. V. Becevičiaus

SENATORIUS SAVICKAS LAIMĖJO DEMOKRATŲ RINKIMUOSE

Illinois senatorius Frank Savickas laimėjo demokratų komiteto nario vietą. Marquette Parko lietuviai padėjo nemaža pastangų, kad balsavimai praeitų jų naudai. Kažin kodėl, ne visi lietuviai suprato, ką reikėtų, jei senatorius būtų pralaimėjęs.

"CHALLENGER" ERDVĖLAIVIO ISTORINĖ MISIJA

Trys JAV astronautai balandžio mėn. 6 d., pakilę į erdvę, pirmą kartą erdvėlaivioje pagavo apgedusį satelitą Solar Max ir jį pakrovė į "Challenger" taisykmo skrydį. Jei gerai pavyks jį pataisyti, jis vėl bus paleistas į erdvę.

Satelitą pagauti pavyko iš antro karto, sulėtinant jo skrydį ir naudojant kanadietišką roboto ranką.

Solar Max tikslas – stebėti saulės veikimą. Jis buvo paleistas į erdvę 1980 m., bet po 10 mėnesių darbo, pradėjo gesti.

"Challenger" gabenasi ir 3.300 bičių, ištirti, ar gyvenant beorėje erdvėje, jos taip pat tobulai pagamina šešiakampius taisyklingus korius, kaip ant žemės. Šio tyrimo projektą pasiūlė Tennessee Technologijos Universiteto studentas Dan Poskevich, 19 m. amžiaus.

PAPIRKO BRITŲ ŽVALGYBOS KARININKA

Iš Londono pranešama, kad

PRANEŠA ELTA

BALTIEČIŲ BOIKOTO AKCIJA PRIEŠ SOVIETINIŲ AUTOMOBILIŲ PARDAVINĖJIMĄ AUSTRALIJOJE

Baltiečiai Australijoje pradėjo boikoto akciją prieš Sovietų automobilius. Žmogaus Teisių Sąjunga HELLP (Help the Estonian, Latvian and Lithuanian Peoples) Tasmanijoje Hobarte kreipėsi į australų publiką su moraliniu protestu prieš vergų darbo naudojimą sovietų automobilių pramonėje. Akcija nukreipta prieš automobilių LADA-NIVA, gaminamą centrinėje ŽIGULI dirbtuvėje. Kai šis automobilis 1983 m. vasarą pasirodė Australijos rinkoje HELLP kreipėsi į LADOS agentą Tasmanijoje, prašydama, kad jis nutrauktų jo pardavinėjimą. Taip pat buvo kreiptasi į automobilių pardavėjų profsąjungą. Sovietinių automobilių klausimą 1983 m. lapkričio 10 d. Australijos parlamente iškėlė Senatorius Brian Harradine, kuris paklausė,

neseniai pradėjęs dirbti britų žvalgyboje karininkas Michael Bettaney, 34. amžiaus, tris kartus pasisiūlė Sovietams šnipinėti ir perdavė slaptų laiškų Sovietų diplomatu. Patiektos žinios lietu britų aptarimus, kaip veikia KGB Britanijoje.

● VAKARŲ VOKIETIJOS vyriausybė pareiškė protestą, kad bėgant per Berlyno sieną 2 R. Vokietijos gyventojams, vienas buvo rusų sargybinių nušautas. Kitas pabėgo laimingai.

kaip LADOS importą galima suderinti su Australijos įstatymu, draudžiančiu importuoti vergų darbo gaminius.

Vienas LADOS variantas (sedanas, žinomas ir kaip ŽIGULI, ar FIAT 24S) parduvinėjamas Kanadoje jau nuo 1978 m. pat pirmųjų dienų jį lydėjo kontroversija: kanadiečiai nenustoja protestuoti prieš jo dirbtinai žemą kainą /\$ 4,000 Kanadoje, o \$ 15,890 SSRS-oje/ poveikį Kanados automobilių pramonei ir prievartinio darbo naudojimą Sovietų eksporto pramonėje.

Avrahamo Šifrinio paskelbtais duomenimis, "sąžinės kaliniai" ir kiti belaisviai vaidina svarbų vaidmenį sovietinėje automobilių pramonėje. Šifrinas yra Zikzon Jakove, Izraelyje veikiančio kalinių psichiatrinio kalėjimų ir priverstinio darbo konclagerių SSRS-je tyrimo centro direktorius.

PETKUS NOMINUOTAS NOBELIO TAIKOS PREMIJAI

Sausio 31 d. JAV-ių Kongreso Komisijos Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Reikalams nariai nominavo Viktorą PETKŲ ir kitus tris Helsinkio Grupių narius – Jurijų ORLOV'ą, Anatolijų ŠČARANSKĮ ir Mykolą RUDENKŲ kandidatais 1984 metų Nobelio Taikos Premijai. Praėjusiais metais šią premiją gavo tos pačios Komisijos nominuotas Lech Walesa.

Savo oficialiame laiške nominuotojai kritikavo nežmonišką kalinamųjų aplinką: "beveik badmiriška dieta: šaltis perkrautos darbo normos; korespondencijos ir apsilankymų teisių nepaisymas; prižiūrėtojų brutalumas". Nominavimo laišką pasirašė Kongreso Komisijos pirmininkas Dante B. Fascell ir atstovai Sidney Yates, Timothy Wirth, Edward Markey, Don Ritter ir Christopher Smith; senatoriai Orrin Hatch, John Heinz, Clairborne Pell ir Patrick Leahy

VII Tautinių šokių šventės lėšoms telkti komitetas

Septintoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė šiemet įvyks Klivlande liepos 1 dieną.

Kanados lietuvių tautinių šokių grupės ir chorai ruošiasi tos šventės renginiuose gausiai dalyvauti.

Norėdami padėti mūsų jaunimui vykti į Klivlandą, turėtume bent jų kelionę autobusais apmokėti. Tai sudarytų apie 12.000-15.000 dolerių išlaidų.

Praeities patirtis mums ne kartą parodė, kad Kanados lietuvių visuomenė visuomet mielai remia svarbius užmojus ir gausiai aukoja jaunimo veiklai paremti. Tad ir šį kartą tikimės iš jūsų, mieli broliai ir mielos sesės, dosnios finansinės paramos, už kurią iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

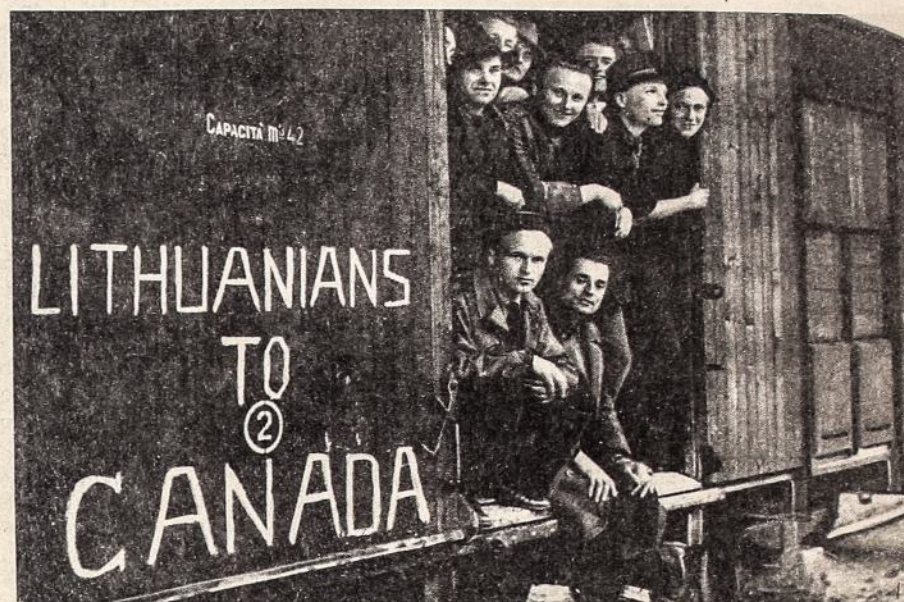
Aukos galima įnešti į lietuvių kredito bankelius arba siųsti: Lėšoms telkti komitetas, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

Dr. A. Pacevičius,

Lėšoms telkti komiteto pirmininkas

1984 m. kovo 12 d.

P.S. Aukoje \$15 ar daugiau gaus kvitus, atleidžiančius nuo pajamų mokesčio.

REDAKCIJA GAVO TOKIO TURINIO ĮDOMŲ IR SVARBŲ LAIŠKŲ. JŲ DEDAME ORIGINALE IR VERTIME:

"This photograph taken on April 8, 1948, depicts part of a group of 860 Baltic and Balkan nationals brought in from camps in the British and American zones of Germany for resettlement in Canada. The group was moving under the International Refugee Organization's program, which had, by this time, settled more than 12,000 displaced persons in Canada alone.

Where are they now?

As author and editor of *Between Two Worlds: The Canadian Immigrant Experience*, Quadrant Editions, I am searching for these immigrants in order to interview them and include them in Volume II of *Between Two Worlds* currently in progress. The enclosed Gazette photo appears on the front cover of Volume I, which has just been released.

Through the publication of this photograph in the print media across the country, I hope one or more of these immigrants will contact me and receive a copy of Volume I as well as ensure participation in the sequel.

I can be reached at /514/ 738-3224. My address is 7481 Ostell Crescent, Montreal, Quebec, H4P 1Y7.

Can you help me?

Sincerely,

Milly Charon, editor"

"Ši nuotrauka buvo padaryta 1948 m. balandžio 8 d. Ji vaizduoja dalį grupės 860-ties baltų ir baltanų tautybės žmonių, atgabentų iš Vokietijoje britų ir amerikiečių zonoje buvusių stovyklų, naujam apsigyvenimui Kanadoje. Grupė keliavo sekančią Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos programą, pagal kurią tuo metu Kanadoje buvo apgyvendinta 12.000 DP.

Kur jie randasi dabar?

Kaip autorė ir redaktorė knygos *Tarp Dviejų Pasaulių: Kanados Imigrantų Patirtis*, Quadrant Leidiniai, aš jį ieškau šių imigrantų, kad galėčiau su jais pasikalbėti ir įjungti jų pasisakymus į II-ąjį tomo *Tarp Dviejų Pasaulių*, kurį dabar ruošiu. Pridedamoji Gazette nuotrauka yra panaudota tik kaip iš spaudos išėjusiame, I-ojo tomo viršelyje.

Paskelbdama šią nuotrauką po visą Kanadą, tikiuosi, kad vienas kitas iš tų imigrantų susisieks su manim. Jis gaus Volume I knygą ir užtikrinimą, kad ir sekančiuose tomuose jų atsiekimai bus aprašyti.

Mane galima pasiekti telefonu /Montrealyje/ - /514/ 738-3224. Adresas: 7481 Ostell Crescent, Montreal, Que., H4P 1Y7.

Ar galite man padėti?

/parašas/

/Manome, kad jeigu kitataučiai pasidaro sau vardą ar ir pragyvenimą iš mūsų imigrantų gyvenimo aprašymų, suteikiant medžiagą, reikėtų susitarti ir dėl tam tikro atlyginimo. Kodėl ne? Taip pat – kodėl mes patys, baltų imigrantai taip ilgai laukiame ir nesuredaguojame knygos, kuri būtų parašyta ne tik statistiškai kaip, kas, kada ir kur įsikūrė, bet ir aprašant žurnalistiškai gyvenimą ir atsiminimus anglų ar prancūzų kalbomis? Pasirinkus kokią nors jubiliejinę datą, reikšmingą mums, galėtume planuoti tokios knygos paruošimą ir išleidimą. Išleidimui galėtume gauti paramos iš federalinės – jei ne iš provincinių – vyriausybės. Red. /.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

Atlikus Bausmę

1983 m. liepos mėn. 27 d. Anastazas JANULIS iš Ba-
raševo lagerio etapu buvo išvežtas į Permės persiuntimo
punktą, iš kur, apiforminus dokumentus, liepos 29 d.
jam buvo leista grįžti į Lietuvą. Grįžęs į Lietuvą, A.
JANULIS apsistojo anksčiau gyventojame vietoje Kaišiado-
ryse. Rugpjūčio 2 d., nuėjus į Kaišiadorių raj. Pasų sky-
rių registruoti iš, Pasų stalo tarnautojas, matyt, iš anksto
informuotas apie būsimą JANULIO apsilankymą, nusiuntė
jį pas vedėją, o ši – į kriminalinės paieškos vyr. inspek-
toriaus kabinetą. Sutvarkęs dokumentus, vyr. inspektorius
atvirai pareiškė, kad A. JANULIS būsiąs stebimas ir da-
vė suprasti, kad nuo jo paties elgesio priklausys, ar jam
bus uždėta administracinė priežiūra. Pasibaigus pokal-
biui su inspektoriumi, A. JANULIS pas save pasikvietė sau-
gumo viršininką; kabinete su juo buvo dar vienas čekis-
tas. Į primygtinai kartojamą klausimą, ar imsis ir toliau
pogrindinio darbo, A. JANULIS paaiškino, kad tiek tardy-
me, tiek teisme į šį klausimą atsakęs, jog visada elgsis
pagal savo sąžinę ir įsitikinimus, tą patį gali pakartoti
ir šiandien, sugrįžęs iš lagerio. Saugumo viršininkas pa-
norėjo ištirti A. JANULI, kad dėl blogų valstybės ir Baž-
nyčios santykių esą kalti kunigai ekstremistai; kuni-
gus – Alfonsą SVARINSKĄ ir Sigitą TAMKEVIČIŲ – ban-
dė apkalinti antitarybinių pamokslų sakymu. Į bandymą
LKB Kroniką ir kitus pogrindžio leidinius apšaukti šmei-
žikiškai, A. JANULIS pateikė visą eilę konkrečių faktų,
kurių liudininku pats buvęs. Pasakojo, kad pats dalyvavęs
Kalvių klebono kun. Z. NECIUNSKO laidotuviuose ir savo a-
kimis matęs, kaip karstas su velionio kunigo palaikais
buvo vežamas iš Kalvių į velionio gimtinės parapijos ka-
pines. Kai šiadorių raj. vykdomojo komiteto pareigūnų į-
sakymu, vietiniai pareigūnai iš prieš šventorių esančios
aikštės nuvarė net tris karstus vežti paruoštus – papuoštus
sunkvežimius. /Vieną nuvarius, tikintieji, kol bažnyčioje
vyko pamaldos, parūpindavo kitą.../. Po pamaldų paaiš-
kėjo, kad nėra su kuo vežti karstą. Nesant kitos išeities,
karstą teko vežti kun. A. SVARINSKO lengvosios mašinos
bagazineje... Vaizdas buvo stulbinantis... Akivaizdžią
diskriminaciją, piktingą ne tik tikinčiųjų, matė žmo-
nės net trijų rajonų, per kurių teritoriją teko važiuoti į
numatytas kapines. Saugumo viršininkas bandė pateisinti
įvykį, pavadindamas jį smulkiu nesusipratimu, vietinių or-
ganų persitvėrimu, tvirtino, kad kažkas už tai buvo nu-
baustas... Pokalbiui einant į pabaigą, čekistas įrodinėjo,
kad Lietuva sovietiniais laikais yra labai daug pasiekusi,
kad tikintiesiems pakankamai išleidžiama religinės lite-
ratūros ir panašiai, ir žmonės džiaugiasi laisvu prisijun-
gimu prie Sąjungos. A. JANULIS priminė, kad ir šioj sri-
tyj jis yra gyvas liudininkas ir yra patyręs, kaip tada bu-
vo balsuojama, priminė deportacijas...

Matydamas, kad pokalbis nesiriša, saugumietis pasi-
teiravo, kaip A. JANULIS žiūri į spaudoje publikuojamus
straipsnius apie nuteistuosius, pavz. apie kun. A. SVARINS-
KĄ. A. JANULIS atsakė, jog į straipsnius apie kitus žiū-
rįs taip, kaip ir į straipsnį apie save, paskelbtą jį nutei-
sus, tai yra kaip grubią falsifikaciją faktų, stengimąsi kuo
labiau apšmeižti ir apjuodinti išgalvotais, nebūtais daly-
kais.

Atsisveikindami saugumiečiai išreiškė viltį, kad šis
pokalbis nebūsiąs paskutinis. A. JANULIS savo ruožtu
taip pat išreiškė viltį, kad jam neteks su juos pyktis dėl
bereikalingų iškviestinėjimų.

(IŠ POGRINDŽIO SPAUDOS – LKB KRONIKA Nr. 60)

ARTIMO MEILĖ

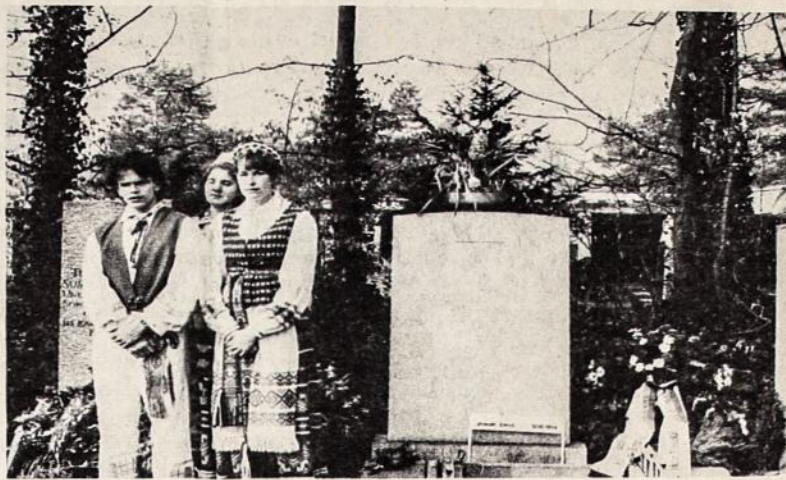
Būtų bloga, jeigu lietuviai neapkęstų lietuvio dėl jo
religijos. Jeigu Dievas yra meilė, tai religija yra meilės
išpažinimas ir gyvenimas meile.

Jeigu kas sakytų, kad esąs tikintysis ir neapkęstų kito
kaip tik dėl religijos, tai tokio žmogaus religija būtų ne
meilės, bet neapykantos. Pilnas religiškumas yra be iš-
imties mylėti visus. Mylėti pirmoje vietoje tuos, kurie
yra artimesni: šeimą, lietuvius...

Jeigu sakytume, kad mylime savo artimą, bet galvo-
tume kur nors apie Kiniją, kur mes niekad nebūsime, ki-
niečių niekad nesutiksime, o nemylėtume tų, su kuriais
kasdien gyvename: savo šeimos narių, tautiečių, – tai
mūsų artimo meilė būtų netikra.

/Vysk. Pr. Brazys /

Atsisveikinome Su Prof. Juozu Eretu

VASARIO 16 GIMNAZIJOS MOKINIAI PRIE PROF. JUOZO ERETO
KAPO LAIDOTUVIŲ DIENĄ, 1984.III.19 Nuotr. M. Šmitienės

Dar tik prieš dvejus metus prof. dr. Juozas ERETAS
skaitė paskaitą Vokietijos VASARIO 16 dienos centriniame
minėjime ir vėliau tą pavasarį vėl atvyko į Vokietiją
pakalbėti VASARIO 16 GIMNAZIJOS jaunimui. Ir taip ne-
tikėtai, eidamas 88-sius metus, šių metų kovo 13 d. pro-
fesorius Juozas Eretas atsiskyrė nuo šio pasaulio. Palai-
dojo jį kovo 19 d. šv. Juozapo dieną Bazelyje, Šveicarijoje.
Pamaldose ir laidotuviuose dalyvavo arti 30 lietuvių iš
Šveicarijos, Vokietijos ir Prancūzijos ir apie 150 šveica-
rų.

Šv. Juozapo bažnyčioje 10 val. ryte gedulingas pamal-
das laikė prof. Ereto geras draugas Tėv. dek. dr. E. Tro-
esch iš Šveicarijos. Jam asistavo Tėv. A. Bernatonis,
kun. Br. Liubinas ir parapijos klebonas. Pamaldos vyko
vokiečių kalba. Joms pasibaigus, Vak. Europos lietuvių
vyskupas dr. A. Deksnys sukalbėjo lietuviškai maldas, pa-
kalbėjo apie a. a. prof. Eretą ir lietuviai sugiedojo keletą
giesmių.

Pietums Eretų šeima pakvietė lietuvių į restoraną
prie kapinių. Kadangi laidotuvių apeigų laikas buvo ribo-
tas, atsisveikinimo kalbas teko pasakyti restorane. Švei-
carijos lietuvių bendruomenės vardu kalbėjo
dr. Albertas Gerutis. Pasakodamas apie prof. Eretą dar-
bus, jis ypač pabrėžė tai, kad profesorius liko su mumis
tada, kada mes buvome nelaimingi, ir tai yra vienas iš jo
didžiausių nuopelnų.

Vokietijos lietuvių kunigų ir Vasario 16 Gimnazijos

vardu kalbėjo Tėv. A. Bernatonis. Velionis visą savo gy-
venimą mylėjo jaunimą. Išreiškė viltį, kad profesoriaus
dvasia pasiliks gyva ilgus metus. Ateitininkų vardu atsi-
sveikino Vincas Natkevičius iš Vokietijos. Ateitininkijos
ir Pavasarininkijos vardu kalbėtojas išreiškė užuojautą
šeimai pridurdamas, kad profesoriaus vardas liks neiš-
trinamai įrašytas į Lietuvos istoriją. Velionio artimas
bičiulis dr. Dargužas iš Šveicarijos prisiminė, kai prieš
keletą savaičių prof. Eretas skaitė paskaitą universitete
studentams ir jį užklausus, ar nelaikas poilsui, prof.
Eretas atsakė: "Aš kovosiu iki paskutinio atodūsiu".

Vyskupo dr. Antano Deksnio žodžiais velionis atvyko
į suvargusią Lietuvą lyg Dievo siųstas, panaudojo savo
energiją Lietuvai.

Šeimos vardu atvykusiems dėkojo prof. J. Ereto jau-
niausia duktė Laisvutė Eretaitė.

Laidotuvės vyko 2 val., po pietų Am Hoernli kapinėse.
Koplyčioje su velioniu atsisveikino Tėv. dr. Troesch, dr.
A. Gerutis, krikščionių demokratų ir Eltos vardu p. Vens-
kuvienė iš Paryžiaus ir velionio 1918 metais įkurtos švei-
carų korporacijos Fryburgija atstovas Ritter. Prie kars-
to sargyboje stovėjo Fryburgija korporacijos studentai ir
Vasario 16 Gimnazijos mokiniai. Po pagerbimo susirin-
kusieji palydėjo velionį į paskutinę poilsio vietą, kurioje
jau ilsisi profesoriaus dr. Juozas Ereto motina, žmona ir
vyriausioji duktė.

M. Dambriūnaitė-Šmitienė

IR GERA, IR BLOGA... nuomones, laiskai, atgarsiai

LITUANISTIKOS KATEDROS PERSPEKTYVOS

J. J. B.

/pabaiga/

Lituanistikos kursuose ligi šiolei buvo dėstoma 16
lituanistinių kursų:

- trys pagrindiniai lietuvių kalbos kursai,
- trys augštesnieji kursai,
- lietuvių proza, poezija, drama,
- lietuvių kultūra,
- lietuvių kalbos istorija,
- lietuvių kalbos sudėtis,
- vertimas iš lietuvių į anglų kalbą ir
- du kursai savarankiško darbo /independent study/.

Išsteigus LITUANISTIKOS KATEDRĄ ir pradėjus aug-
štesnio /graduate/ lygio kursus su teise siekti mokslo
laipsnių /B.A., M.A., Ph.D./ iš lituanistikos, baltisti-
kos bei sanskrito, studentų skaičius turėtų žymiai padė-
dėti.

4. EKONOMINĖS PERSPEKTYVOS

Pagal sutartį, Katedra steigama ten, kur buvo pigiau-
sia – Čikagoje. Čia lietuvių studentų yra daugiau, negu
bet kuriame kitame universitete už Lietuvos ribų. Čia yra
didžiausias lietuvių telkinys laisvajame pasaulyje, didžiau-
sia kolonija, svarbios organizacijos, archyvai, muziejai,
šventovės.

Čikagoje randasi ir pirmoji ALMA MATER išeivijoje
– tai Seselių kazimieriečių Kolegija. Reikia atsiminti,
kad ne vien "dypukai", bet ir antros ir trečios kartos pir-
mųjų imigrantų sūnūs ir dukterys yra dideli patrio-
tai. Dr. K. ERINGIS, kaip puikų pavyzdį, cituoja lietuvių
tautos reikalų gynėjus ir Katedros tūkstantininkus inž. An-
taną ir Mariją RUDŽIUS iš Čikagos.

Jeigu ankstyvieji mūsų ateiviai "farmeriai ir darbi-
ninkai" savo aukomis ir pasišventimu pastatė
daugelį šventovių, mokyklų ir klubų; jeigu iš jų aukų jau
vien minėta Seselių vienuolija Čikagoje pastatydino dabar
įvertintą 700 milijonų dol. religinį, humanitarinį ir sveika-
tos centrą; jeigu lietuviai jėzuitai Amerikos lietuvių au-
komis pokario metais pastatydino Jaunimo Centrą 20 mi-
lijonų dol. vertės; jeigu ukrainiečiai Harvardo Universi-
tete turi ne vieną, bet keturias katedras /kal-
bos, literatūros, istorijos ir bibliografijos – ko mums tik-
riausiai trūksta/ ir tyrimų institutą su bendru 5 milijonų
dolerių fondu; jeigu Toronto Universitete jie turi politinių
mokslų Katedrą; jeigu ukrainiečių kalba ir literatūra yra
dėstomos Ottavos ir Albertos universitetuose ar aukštes-
nėse mokyklose /highschools/ – tai mums yra tik gėda
taip ilgai laukus LITUANISTIKOS KATEDROS gimimo
/finansiniai ir dvasiniai/.

Pasimokykime iš praeities kartų: kiekviena jų pasta-
tyta bažnyčia, klubas, vienuolynas, ligoninė, Seselių na-

mai yra atskirai šiandien daugiau verti negu Lituanis-
tinė Katedra! Jei skaitytume tik JAV ir Kanadoje apie
50.000 gyvų lietuvių /, tai išeitų tik po \$12 nuo asmens -
penkiems metams, arba maždaug \$2.40 per metus.

Tad, "stokim, broliai, vyrs prie vyro, šarvuoti moks-
lu nuostabi...". Ir įsteikime 50.000 NARIŲ ALMA MA-
TER FONDA, kad išlaikytume "THE ENDOWED CHAIR OF
LITHUANIAN STUDIES". Kiekvienas narys, kuris įsipa-
reigotų į metus įmokėti \$20, – gautų nario pažymėjimą,
pasirašytą Katedros vedėjo ir Universiteto direktoriaus.
Pradėjus veikti Katedrai, kiekvienas į metus gautų saky-
sim tris mokslines geriausias knygas lietuvių ir anglų
kalbomis.

Lituanistikos Katedrai į pagalbą turėtų ateiti LIETU-
VIŲ FONDAS ir TAUTOS FONDAS, ypač kas liečia stu-
dentų stipendijas ir pragyvenimą. Mūsų misia turėtų būti
vieną dieną paversti Seselių kazimieriečių namus vien
studentų bendrabučiu ir įsteigiant 4-5 katedras Čikagos
Illinois universitete.

Atsiminkime dar kartą, kad "Visų lietuvių bendroji
tėvynė yra Lietuva, nežūrint, kas kur gimė ar gyvena.
Lietuva, yra visų pirma, yra ne žemė Baltijos pajūryje, o
mes patys, visi lietuviai". Laisvas intelektualinis
gyvenimas, mokslinis darbas yra įmanomas tik tiesios ir
tikrovės ieškojimo keliuose, būtent, laisvuose Vakaruose.
Lietuviams šiuose keliuose reikia iškelti uždavinį: kaip
ir ypač kokybiškai daug daugiau padaryti, negu
nuveikta iki šiolei" /Dr. K. Eringis/.

"O, Lietuva, mano žeme,
šalele gimtoji!"

Tas tik supras, kad sveikatą atstoji,
Kas jau Tavęs neteko..."

ŽIURĖDAMI Į VIRŠŪNES, NEPAMIRŠKIME IR ŠAKNŲ!

Gera skaityti optimistiškų
jausmų žmonių pasisakymų
dėl Lituanistinės Katedros.
Ne taip sunku ir patiems
vieną kitą minutę pakilti lyg
sparnais. Bet – nutūpus, pa-
sivaidena vaizdai šiek tiek
kitokie.

Kaip ir kiek lankys jauni-
mas Lituanistikos Katedrą,
jeigu jau dabar prie Chica-
gos Illinois Universiteto
veikiančiuose lituanistikos
kursuose studentų pertek-

liaus nesimato. Iš kai kurių
pasisakymų ir patys dėsty-
tojai tvirtina /, neatrodo, kad
ir tie studentai visi būtų
tikrai stropūs savo lituanis-
tinėse studijose... Net ir
užskaitus gaudami... .

Jeigu nerasime būdų pagy-
vinti tėvų veiklą, siunčiant
vaikus į šeštadienines Mo-
kyklas, jeigu neremsime e-
nergingiau jaunų mokytojų,
jose dirbančių ir jaunuo-
lių, lankančių lituanistinius
seminarus – tai Katedra liks
tuščia. O laikas bėga! Žv.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvos Karaliaičio Kazimiero Pagerbimas

2. /tęsinys/

Stepas V A R A N K A

Šv. Kazimieras – lietuvių liaudies skulptūra

Kazimieras Jogailaitis, nors dar labai jaunas, bet jau gerai nusimanąs politiniame žaidime, neskubėjo su greitu atsakymu. Derybos lenkams buvo sunkios; jos tęsėsi 2 metus. Kazimieras, išvykdamas į Lenkiją užimti karališkąją sostą paskelbė, kad visi valstybiniai postai turį būti suteikiami tik lietuviams. Nepataikau-damas lenkams pasakė, kad Lietuvos valstybės sienos turi būti Vytauto laikų. Lenkai buvo labai nepatenkinti Kazimie-ro lietuviškumu. Jo karūnacija įvyko Krokuvoje-Vavelyje 1447. VI. 25 d.

Karaliaudamas Lenkijoje, Kazimieras įvedė ją į naują permainų laikotarpį. Jis sutriuškino savo tėvo pradėtą kryžiuočių arogantišką politiką ir jų žygius. Atkovojo Lenkijai kryžiuočių prieš 150 metų užgrobtą Gdanską uostą ir pajūrį. Įsteigė Vakaruose plačiai naudojamą karališkąją tarnybą samdinių jūrininkų laivyną, kuriame 1456 m. turėjo 20 laivų ir 1457 m. laimėjo jūros Bornholmo mūšį. Jo valdžios

ženklas buvo lazda /valdžios simbolis/ ir obuolys. Tačiau Kazimiero Jogailaičio karaliavimo metai Lenkijoje Lietu-vai nebuvo naudingi.

Š v. Kazimiero, jaunojo Lietuvos karaliaičio tėvai

Tėvas, Kazimieras Jogailaitis, Lenkijos karalius, o motina – Elzbieta, Austrijos imperatoriaus Habsburgo duk-tė, per 23 metus pagimdė 13 vaikų: 6 sūnus ir 7 dukteris. Kazimieras /vėliau paskelbtas šventuoju/, jų buvo antrasis, pagal gimimo eilę, sūnus. Pirmas – Vladislovas, trečias Aleksandras, Žigimantas Jonas, Albrechtas ir jau-niausias Friderikas, labai jauname amžiuje buvo Kroku-vos vyskupu, vėliau Gniezno primu-kardinolu.

Dėl seserų skaičiaus yra neišskumų. Vieni istorikai tvirtina, jų buvusios 6, kiti sako, kad 7-nios. Dabar yra dokumentaliai nustatyta, kad 2 mirė tuoju pat užgimus. Joms buvo duoti Elzbietos vardai. Kitos 5-kios ištekėjo – sios už įvairių kunigaikščių: Ona už Pomeranijos, Sofija už Brandenburgo, Barbora už Saksonijos, Jadvyga už Ba-varijos ir trečioji Elzbieta už Liegnitzo kunigaikščio. Len-kai savo istorijoje šv. Kazimiero motiną Elzbietą vadina "Jogailaičių Motina". Ji mirė 1507 metais. Kazimieras, pakeltas į šventuosius, buvo laikomas Jogailaičių ir Habs-burgiečių gražiausia pasaulio "rože".

Vienintėlis Paskelbtas Lietuvos Šventasis

Kazimieras gimė 1458. 10. 3 d., Krokuvoje, Vavelio pilyje, Lenkijoje. Tas faktas, kad gimęs Lenkijoje ir ne iš lenkų tėvų, lenkų neįtikina, kad jis nėra lenkas. Jie užsispyrusiai skelbia, kad jaunas Kazimieras yra lenkas, nes jis augo lenkijoje kultūroje. Tai faktų iškraipymas ir naivus teigimas.

Garsus poetas Adomas Mickevičius, gimęs Lietuvoje, apie jį ir lietuvius su meile rašė ir ja gėrėjosi, tačiau lietuvių jo sau nesisavina. Lenkijos atstatojas, marša-las Jozef Pilsudski's Lietuvoje gimęs, su pasididžiavi-mu sakėsi "ja jestem litwin". – aš esu lietuvis. Lietuviai Pilsudskio nesisavino. Šių dienų žymus poetas, rašytojas Nobelio premijos laimėtojas Czeslaw Milosz, taip pat Lietuvoje yra gimęs, auklėtas ir ten mokslus baigęs. Mi-loosz apie Lietuvą daug ir su gilia meile rašęs ir dabar te-berašo, o lietuvių jis nėra savinamasis. Kad jie yra gi-mę Lietuvoje ir rapo žymūs ir garsūs, tai nereiškia, kad jie yra lietuviai. Aušku, būtų labai malonu, kad jie save skaitytų lietuviais. . .

Jauno Lietuvos karaliaičio gyvenimas buvo trumpas ir tragiškas. Tėvai, ypač ambicinga motina, norėjo jį pa-daryti Vengrijos karaliumi. Jis, būdamas 13 metų, buvo

tarnavusiu FAMA dirbtuvės reikalams, iš S. Paulio iš-skridome visa krūva pažįstamų: St. Vancevičius, L. Ja-kiūnaitis-Vancevičienė, jų sūnus Robertas, meisteriai sta-liai, aš ir dar keli keleiviai. Pataikėme atsikristi lyg tyčia tą šeštadienį, kada Rio de Janeiro lietuvių "DAINAVOS" Sąjunga buvo surengusi šokių vakarą. Tat buvo gera proga susitikti daug senų pažįstamų ir susipažinti su veikles-niais šiais naujais kolonijos nariais. Man ypatingai buvo malonu pamatyti buvusius mano mokinius, kuriuos jau ir atpažinti sunku: mergaitės jau merginos, o berniukai – vyrai. Praeis metai, kiti, gal teks mokytis ir jų vaikus. . .

Šiame skaitlingame tautiečių subuvime, drauge su lietuvių darbininkais, fabrikantais ir biznierių, links-minosi ir intelektualai. Čia dainaviečiai mane supažin-dino su dr. F. Mejeriu, įgaliotiniu Lietuvos reikalams; su poetu P. Babicku, kurį anksčiau pažinojau tik iš jo kūrinių; su muziku J. Malaiška, Teatro Recreio baleto šokėja Br. Malaiškiene, adv. Našlūnu, buvusiu Lietuvos kariuomenės kpt. K. Martinkum, J. Jasilioniu, adv. J. Petraičiu ir kitais. Čia sutikau ir kolonijos kapelioną kun. J. Janilionį. Jis pri-tinka visur, prie jaunų ir senų. Žiūrėk, čia šnekučiuojasi su šeimų galvomis, kalbasi su vaikais, o čia jo žila galva jau dainuojančio jaunimo būry. . . Trumpai vertinant, šis "Dai-navos" surengtas šokių vakaras buvo lyg Rio de Janeiro lietuvių vienybės ir gražaus sugyvenimo demonstracija.

Minint BIRŽELIO TRĖMIMUS, įvykdytus Sovietų Oku-panto Lietuvoje, Brazilijos Rio de Janeiro lietuvių buvo paskelbta rezoliucija, kurią nusiuntė JT Organizacijai, Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, Brazilijos spaudai, VLIK'ui ir Brazilijos Vyriausybei ir Susirinkimo įgalioti-niai po ja pasirašė: Juozas Janilionis, Rio lietuvių kolo-nijos kapelionas, Jonas Adamavičius, Lietuvių R. Katalikų B-nės p-kas, Jonas Malaiška, "Dainavos" pirmininkas. Tai buvo paskelbta "Laikė", 1952 m. rugpjūčio mėnesį.

"DAINAVA" GYVUOJA

RIO. – "Dainava" Rio de Janeiro lietuvių kultūrinė savi-veiklos organizacija, dar jauna, bet gražiai išlaikė pirmus savo egzaminus. Vasario 16-tosios Akto minėjimo iškilmė-se, vasario 20 d. meninę programą atliko "Dainavos" cho-ras ir šokių grupė: Albertas Šiukšta, J. Šaidys, R. Gau-lia, V. Strimaitis, P. Liutkevičius, Teresė Janušytė, Zosė Jurelevičiūtė, Liucija Dutkaitė, Danguolė Paulikonytė ir El-vyra Suveizdaitė, chore be minėtų šokėjų dalyvavo dar J. Pelanis, V. Kizelis, Kazė Baranaukaitė, O. S. Strimaitienė, St Kizilienė ir Aušra Telksnytė. Meninę programą paruošė, o paskui šokiams akordeonu pagrojo ir chorą dirigavo Jo-nas Malaiška, "Dainavos" pirmininkas. /1949. 3.12.

Sao Paulo "ŽINIOS", 1950. vasario 11 d. rašė taip: "DAINAVA" PAGERBĖ SAVO STEIGĖJĄ

Rio de Janeiro, – muz. Jonas Malaiška, vienas "Dai-navos" steigėjų, buvęs jos pirmininkas ir chorvedys, sau-sio 12 d. atšventė 40-tąsias savo amžiaus metines. Tą die-ną lyg tyčia buvo choro pratimai ir choristai jam padai –

su kariuomenės daliniais pasiūstas užimti Vengrijos ka-raliaus sostą. Turimi daviniai apie karaliaičio gyvenimą nesako, kad jis turėjęs karališkąją "troškimo" bei dinas-tinių ambicijų. Žygis užimti sostą nepavyko. Sakoma, kad jaunas karalaitis tą smūgį gana giliai pergyveno.

Po šio nesėkmingo žygio tėvas, Lenkijos karalius Ka-zimieras, savo jaunutį sūnų Kazimierą imdavo dažnai kaip palydovą savo karališkose kelionėse. Pirmą kartą jaunas karalaitis su tėvu atvyko į Vilnių 1475 m., jam esant 17 m. amžiaus. Sekančiais, 1476 m. jis su tėvu lan-kėsi Marianburge pas vokiečių ordino magistrą. Tėvas pratino jauną Kazimierą prie svarbių valstybinių karališ-ky pareigų.

Lenkijos karaliaus Kazimiero vaikų mokytoju ir auk-lėtoju buvo istorikas, dvasiškis Jan Dlugosz ir neilgą laiką humanistas Phillip Kallimach. Jie savo raštuose pa-žymi, kad jaunas Kazimieras buvo retų gabumų moki-nys.

Karaliaičio mokytojas, istorikas Dlugosz mirė anks-čiau už Kazimierą – 1480 metais. Jo mirties sukaktis bu-vo labai iškilmingai paminėta lenkų bendruomenėje ir pa-čioje Lenkijoje. Reikia čia priminti, kad istorikas Dlugosz nemėgo visos Gediminaičių giminės, ypač Jogailos, taip kaip ir jo globėjas Lenkijos kardinolas Zbigniew Olesnic-ki's. Galima manyti, kad toks nepalankus mokytojas lietuvių atžvilgiu, galėjo turėti įtakos ir studentams – mo-kiniams.

Karalaitis Pavadavo Karalių

Iš Vilniaus jaunas karalaitis Kazimieras 1481 m. grįžo Lenkijon ir ten pavadavo savo tėvą dejuos metus. To laikotarpio tyrinėtojai Gabriel Papee ir Antoni Prochaska pagal ano laiko šaltinius, skelbia karaliaičio gerus suge-bėjimus tvarkant valstybės vidaus ir užsienio reikalus. Kazimieras sugebėjo išmintingai tvarkyti ir valstybės iš-dą. Apvalė karališkąją dvarą nuo išnaudotojų, išpirko už-statytas valstybės žemes. Pagerino Lenkijos santykius su Roma, kuriuos tėvas buvo kiek sumaišęs, siųsdamas savo sūnų užimti Vengrijos sostą, kuo Roma nebuvo patenkinta. Popiežius Paulius II-sis rėmė Korviną iš religinio soli – darumo.

Tai galbūt ir prisidėjo prie to žygio nesėkmės. Kaip istorijoje rašoma, tame žygyje dalyvavo 12.000 samdy-tos kariuomenės. Vėliau Popiežiaus legatas Krokuvoje Bar-bo aiškino karaliaičiui, kad krikščionių valdovų tarpusa-vio rungtybės dėl sosto išeitų turkams į naudą. Popiežiaus legatui karalaitis atsakė ilga lotyniška kalba. Tais laikais Roma vedė Europoje tarptautinę politiką prieš turkus, už-valdžiusius Bizantiją. Nos jaunas karalaitis buvo sąjū-ningas Popiežiaus gerbėjas, tačiau šiuo atveju nesutiko su su Romos planais. Po sūnaus mirties ir tėvas, Lenkijos karalius rašė Popiežiui, kad su Maskva reikia derėtis la-bai atsargiai. Tie nesusipratimai su Roma įvyko dėl to, kad Popiežius, norėdamas sutelkti daugiau sąjungininkų prieš turkus, norėjo Maskvos kunigaikščiai Ivanui pripa-žinti caro titulą. Lietuvai tuo laiku jau buvo stipriai jau-čiamas Maskvos pavojus. Karalaitis, nors amžiumi jaunas tačiau politikoje jau buvo gerai susigaudęs. Jis jau buvo numatęs tada, prieš 500 metų, rusiškąją vergiją savo senelio tėvynei Lietuvai.

/bus daugiau /

J. Malaiška

navo "Ilgiausių Metų". Dar buvo atsilankę kun. J. Janilio-nis, Saurasaičiai, Dubauskai ir daugiau Rio lietuvių. Visi linkėjo daug laimės, sveikatos ir nepailsti dirbant mūsų tautos ir tėvynės labui. Juk, ačiū jam, po kelerių metų ty-los, pažnyčioje vėl suskambėjo "Pulkim ant kelių" ir skam-ba "Dainavos" choro dainos parengimuose.

J. Malaiška Lietuvoje buvo Valstybinio Teatro Orkest-ro muzikantu. Į Braziliją atvyko 1946 metais, kaip buvęs DP. Dirba dviejuose teatruose ir, dėl laiko stokos, "Dai-navos" choro vadovybę perdavė smuikininkui M. Možals-kiui, sau pasilikdamas tik pažnytinių giesmių mokymą. /pas. / G. Romualdas

IŠ RIO LIETUVIAI /1952 m. gegužės 31 d. /

. Bendruose kolonijos reikaluose, kaip įvairūs minė-jimai, buvo ir yra bendradarbiaujama. Ypač šis bendra-darbiavimas sustiprėjo šiais metais, perrinkus "Dainavos" Valdybą, kurion įėjo: Jonas Malaiška – pirmininkas. Jo ne-buvimas valdyboje buvo nemaža spraga praėjusiais metais. Vice-pirmininkas – kap. Klemensas Martinkus. Praėjusiais metais irgi buvo valdyboje. Reikalų vedėju paskirtas Ka-zimieras Gaulia. Sekretorius – Vytautas Strimaitis, išdi-ninku – Antanas Gaulia. Antru išdininku – Albertas Šiukš-ta. Knygininku – Romualdas Gaulia, propagandos vedėju bei korespondentu – Steponas Stailėnas.

Praėjusių metų valdybos pažymėtinas darbas surinki-mas drabužių bei pinigų Vokietijoje pasilikusiems lietu-viams. Jie buvo persiųsti per Raudonąjį Kryžių.

Revizijos komisijon išrinkta Stasys Jaseliūnas, Jonas Pelenis ir Stasys Kumpis.

Nauja "Dainavos" vadovybė padarė vizitą ministeriui Dr. F. Meieriui. A. G.

/bus daugiau/

3 psl.

Rio de Janeiro Lietuvių Veikla

1948 – 1953 m. LAIKOTARPYJE

2. /tęsinys/

Per šiuos metus buvo daug dirbta, nuveikta. Suorga-nizuotas nemažas choras, surengtas vaidinimas "Ilgesys Tėvynės", perpintas tautiniais šokiais ir dainomis, kurio autorius yra pats Jonas Malaiška. Suorganizuota tauti-niai šokiai, deklamacijos. Į šokių vakarus būdavo kviečia-mi svečiai brazilai, kuriems jis buvo gerai žinomas "Li-tuano" vardu. Net lietuvišku baltu sūriu nekartą svečiai brazilai būdavo pavaišinti. Parengimai vykdavo didžiau-siose brazilų salėse, kurios būdavo užpildytos – "O Glo-bo" ar "Automobilių Klube".

Į Sąjungą buvo stengtasi įtraukti visus Rio gyvenan-čius lietuvius, nežiūrint jų skirtingų pažiūrų ar nusistatymų. Tikslas buvo susungti, bet ne skaldyti. Nario mo-kesčio jokio nebuvo. Iš sudaryto pelno per šokių vakarus buvo suruošiamos vaikams Kalėdų eglutės su dovanėlėmis vaikams ir vaišėmis tėvams. Ruošiami Vasario 16-tosios minėjimai, į kuriuos visuomet buvo kviečiamas dr. Frikas Meieris /jis buvo Lietuvos Pasiuntinybės Atstovas-Lega-tion de Lituanie/ su svečiais.

Choras gerokai padidėjo ir buvo aplankyti ir tolimes-ni Rio priemiesčiai su kun. Janilionio laikomomis mišio-mis ir choru. Kadangi Jonas Malaiška periodiniai grojo ir Radio Ministerio da Educacao, jo pastangomis Vasario 16-tosios proga buvo transliuojama per radiją jo paties va-dovaujamo choro tautinės dainos ir dr. Frikio Meierio kal-ba.

Finansiniai "Dainava" praturtėjo. Banke jau buvo 23.400, – kruzeirų, kas tuo metu buvo nemažas pinigas. Įsigyta tautiniai drabužiai šokėjams, staltiesės, indai.

1953 m. rugpjūčio 12 d. Jonas Malaiška gavo iš "Dai-navos" Valdybos sekančio turinio laišką:

"Gerb. p. Malaiška,

"Dainavos" Valdyba savo posėdyje 1953 Rugpjūčio 4 d. apsvarsčiusi Tamstos nuopelnus, paaaukojimą tiek darbo, sugaiškto laiko ir įdėtos sielos į "Dainavos" Draugijos kūrimą ir vedimą, vienbalsiai nutarė Tamstą išrinkti "Dainavos" garbės nariu.

Mes, Dainaviečiai, niekad neužmiršim Tamstos mil-žinišką pasišventimą lietuviškam kultūriniam darbui Rio de Janeiro lietuvių kolonijai.

Tegul duoda Dievas Yamstai ir toliau jėgų nepailsta-mai kovoti dėl Lietuvos, kaip iki šiol kovojai".

Su pagarba /parašai/: K. Martinkus, pirmininkas; D. Strimaitytė, sekr.

Toliau įdedu keletą atsiliepimų iš laikraščių:

/IŠ ŽINIŲ, 3. 12. 1949 m. /
KAS NAUJA RIO DE JANEIRE
Rašo – Simas B a k š y s

"DAINAVOS" VAKARE

Dideliu patogiu keleiviniu Real lėktuvu, lapkričio 19 d. 1984. IV. 12

Kviklio Statomas Paminklas Lietuvai

Br. KVIKLIO Lietuvių Draudžiamos Spaudos Parodos ir veikalo "Lietuvos Bažnyčios" pristatymas Toronte. Iš kairės: V. Bireta, C. Senkevičius, kun. dr. Pr. Gaida ir Br. Kviklys.

Toronto lietuvių įvairių institucijų ir organizacijų visuomeninės ir kultūrinės vyrų ir moterų, ir jaunimo sekcijos, su artėjančiu pavasariu, rodo nepaprastą veržlumą.

Prisikėlimo Parapijos Tarybos visuomeninė sekcija š. m. kovo 31 ir balandžio 1 d. surengė parapijos salėje LIETUVOS DRAUDŽIAMOS SPAUDOS PARODĄ ir LIETUVOS BAŽNYČIOS serijinio veikalo pristatymą.

Paroda buvo skirta AUŠROS šimtmečiui ir spaudos atgavimo 80 metų sukakčiai pagerbti. Prisikėlimo Parapijos Parodų Salėje buvo išstatyti 53 skydai su nuotraukomis, dokumentais ir aprašymais. Daugiau negu 200 reikalingų įvairių lietuviškų knygų originalai, brošiūros, žurnalai, laikraščiai ir pagrindinio slapti leidiniai, pradedant Valančium, Daukantu, baigiant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, pagrindinė "Aušra", ir kiti. Be to, buvo įdomių leidinių, leistų Mažonoje Lietuvoje ir Amerikoje senais laikais. Labai įdomus eksponatas buvo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos kario aukšta kepurė su didele Vytimi iš metalinės skardos, medaliai ir įvairūs ženklai.

Visiems eksponatams smulkiau su jais susipažinti reikėtų ištisų dienų. Su šia Broniaus Kviklio paroda turėtų susipažinti visų kolonijų lietuviai /tikriausia, būtų naudinga pasikviesti ir bibliotekinius ar istorikus kitataučius, istorijos mokslų dėstytojus ir studentus. Red. / Tose knygoje ir pagrindžio spaudoje yra sudėta lietuvių tautos baisi tragedija, kovos ir lūkesčiai į šviesesnę, nepriklausomą laisvę. Tie reti eksponatai, tai "kovotojai" ir liudininkai pralieto lietuvių patriotų kraujo. Teko nu-girsti nemažai komplimentų, pareikštų iš lankytojų Broniaus Kviklio adresu ir jo sugebėjimui sutelkti tiek daug vertingos medžiagos po vienu stogu.

Parodos Atidarymas

Parodą atidarė Tarybos Sekcijos pirmininkas Vytautas Bireta, pasveikinęs susirinkusius lankytojus ir pakvietė Česlovą Senkevičių apibūdinti parodoje esančių leidinių ir pagrindžio, spaudos reikšmę kovojančiai Lietuvai.

Bronius Kviklys ir "LIETUVOS BAŽNYČIOS"

Apie autorių ir jo "Lietuvos Bažnyčias", kalbėjo "Tėviškės Žiburių" redakt. kun. dr. Pr. Gaida.

Bronius Kviklys gimęs 1913 m., uteniškis. Studijavo ekonominius ir teisės mokslus Kauno Universitete. Nuo jaunystės laikų reikšėsi spaudoje su įvairiais straipsniais. Artinantis Sovietų rusų Raudonajai Armijai, pasi-traukė į Vakarus. Vėliau, karui pasibaigus, emigravo į JAV. Yra išleidęs 4 tomų veikalą MŪSŲ LIETUVA. Nuo 1968 m. buvo dienraščio "Draugas" vienas iš redaktorių. Paskutiniu metu, keletos metų bėgyje, kruopščiai rinko iš visur medžiagą dideliai užmojui- "Lietuvos Bažnyčios" serijiniams 6 tomų leidiniui. Iki dabar jau yra išleisti ir platinami 3 tomai: Telšių, Vilkaviškio ir Kauno vyskupijos.

Lietuvių Draudžiamosios Spaudos parodos proga Toronte išleistoje programoje yra įtalpintas kun. P. Garšvos sakiny: "Jei Bronius Kviklys ir nieko daugiau nebūtų padaręs, kaip paruošęs šiuos tris "Lietuvos Bažnyčių" serijos tomus, tai jis niokojamai Lietuvai ir sau pačiam būtų pasistatęs paminklą".

Lietuva Gyvena ir Kovoja

Tegul šis viltingas šūkis paskatina mus prie didesnio pasiaukojimo ir rėmimo kilnių uždavimų, tuomi prisidedant prie ten tęsiamos kovos sėkmingumo.

"Lietuvos Bažnyčių" serijinių tomų užsakymo blane sakoma: Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla/Lithuanian Library Press, Inc., 3001 West 59th Street, Chicago ILL., 60629, USA., yra pasiryžusi išleisti 6 tomų veikalą apie Lietuvos bažnyčias ir vyskupijas. Šiam ne lengvam darbui paskatą davė okupuotos Lietuvos tikintieji ir dvasiškai, prašydami Bronių Kviklį tokį veikalą paruošti. Tikslas, aprašymais ir iliustracijomis uždoku- mentuoti Lietuvos bažnyčias, kurios yra negaltingai naikinamos.

Pirmas tomas, "Telšių Vyskupija", buvo išleistas 1980 metais, antras, "Vilkaviškio Vyskupija" išėjo 1982 metais. Trečias- "Kauno Vyskupija" išėjo 1983 m., Ketvirtas, "Panevėžio Vyskupija", baigiamas spausdinti, turėtų pasirodyti šiais metais. Toliau sakoma: "Tačiau, leisdami šias knygas, susidūrėme su dideliais materialiniais sunkumais. Stengiamės išleisti aukštos kokybės knygas, gausiai iliustruotus veikalus.

Vieno tomo išlaidos, nors autorius neima atlyginimo

už savo darbą ir, ruošiant knygą su išlaidomis labai skaitomasi, visvien susidaro apie \$25.000. Šiuo metu yra labai sumažėjęs knygų pirkėjų skaičius. Gautas pajamos už jas padengia tik dalį apmokėtų išlaidų. TAIGI REKIA JŪSŲ TALKOS!

Maloniai kviečiame Jus būti "Lietuvos Bažnyčių" prenumeratorium-e, tampant šio svarbaus darbo rėmėjais ir dalininkais.

Prenumeratoriai gauna šias knygas su ypatinga nuolaida, o jei kurio tomo nenori imti, turi pilną teisę atsisakyti, arba jį gražinti leidyklai.

Visų tomų kaina iš anksto užsisakiusiems yra \$150. Vieno tomo kaina \$25 ir \$2 persiuntimo išlaidoms.

Yra pageidaujami mecenatai ir aukos, kurių pavardės bus įrašytos knygoje. Tai reta ir puiki proga savo brangius tėvus, motinas, brolius, seseris, vaikus ir visus mielus asmenis su savo auka įamžinti toje paminklinėje knygų serijoje. Tai bus amžinas paminklas, kurio nei laikas, nei didžiausios audros nesunaikins."

Autoriaus Džiaugsmas ir Nusivylimas

Autorius džiaugiasi, kad IV tomas "Panevėžio Vyskupija" jau yra baigiamas spausdinti ir greitai bus platinamas.

Džiugu, kad tam tikras egzempliorių skaičius pasiekė okupuotą Lietuvą, Suvalkų Trikampį ir Lenkijos mokslo įstaigas. Iš visur gauti teigiami ir palankūs pasisakymai ir įvertinimai.

Autoriaus Kviklio didžiausias rūpestis yra, kaip mienėta, lėšos. Toji problema jam neleidžia ramiai užmigti. Autorius viešai nusiskundė, kad jo darbo neparėmė išeivijos veiksniai, nei religinė šalpa. Jo darbą daugumoje rėmė privatus asmenys.

Serijinio veikalo V-tasis tomas bus skiriamas Vilniaus Vyskupijai. Tai seniausia ir sudėtingiausia vyskupija. Ji lietuvių kalboje iki šiol dar nebuvo aprašoma. Renkant apie ją medžiagą buvo sutikta nemažai sunkiai įveikiamų kliūčių ir išleista daug pinigų.

Surinktą įvairią medžiagą iš Vilniaus, Krokuvos, Lomžos, Romos ir kitų miestų peržiūrėjo ir patikrino istorikai, mokslininkai ir Vilniaus Krašto veikėjai.

Knygoje bus pateikta Vilniaus vyskupijos istorija nuo seniausių iki dabartinių laikų. Lietuvos krikšto pradžia, autoriaus nuomone, turi būti skaitoma nuo Mindaugo laikų.

Autorius, ruošdamas šį "paminklą", tikrino daugiau kaip 400 veikalų ir šimtus įvairių kalbų straipsnių. Savo patarimais ir nuotraukomis autoriui talkininkavo virš 70 bendradarbių.

Bronius Kviklys, leidžiant "Vilniaus Vyskupijos" tomą, prašo ir tikisi iš Vilniaus Krašto lietuvių ir Vilniaus mylėtojų finansinės paramos 5-tojo tomo išleidimui. Kviečiu nuoširdžiai visus savo bičiulius, draugus ir pažįstamus Broniaus reikšmingą užmojų finansiniai paremti.

Stepas Varanka

Atžymėjus atitinkamą langelį, šią atkarpą siųsti:
LITHUANIAN LIBRARY PRESS, Inc.,
3001 West 59th Street
CHICAGO IL 60629

aabs PASKAITOS AABS KONFERENCIJOJE MONTREALYJE

AABS paskelbė preliminarinį paskaitų sąrašą, kurių bus čia apie 170. Tai bus skaitlingiausia AABS konferencija iš visų anksčiau įvykusių, /iki šiol skaitlingiausia buvo Minnesota Universitete 1982 m., kurioje buvo apie 120 paskaitų/.

Konferenciją globoja Montrealio Universitetas ir visos paskaitos vyks Pavillon 3200 /3200, rue Jean-Brilliant/, Universite de Montreal.

Numatyta sekantieji svarbiausi renginiai:

BIRŽELIO 14 d., ketvirtadienį, 9:30 v. atidarymas ir 2:00 v. p. bendroji konferencijos sesija, kurioje prof. Bronius K a s l a s skaitys paskaitą angliškai ir prancūziškai "Kai kurios prancūzų mintys apie baltų tautas" /Quelques idées françaises sur les nations baltes/.

BIRŽELIO 15 d., penktadienį, po pietų bus organizacinis posėdis, o vakare prof. A. J. G r e i m o, Université de Paris, paskaita "Semiotika ir kultūra" /Semiotique et culture/.

BIRŽELIO 16 d., šeštadienį, bus konferencijos banketas.

Konferencijos metu bus dabartinių meno plakatų Es-tijoje ir Latvijoje paroda.

D a u g p a s k a i t ų, 26 l i e t u v i a i p a s k a i t i n i n k a i

Daugiausia paskaitų numatyta istorijos sekcijoje, būtent, 46. Lietuviai paskaitininkai bus šeši: Milda J. D a n y t ė, Saulius A. G i r n i u s, Bronius J. K a s l a s, R a s a M a ž e i k a i t ė, Romualdas M i s i ū n a s ir Marija G. S l a v ė n a i t ė.

Literatūros sekcijoje bus 27 paskaitos ir septyni lietuviai paskaitininkai - Giedra J o n y n a i t ė-T r o n c o n e, Stasys G o š t a u t a s, Ilona M a z i l i a u s k i e n ė, Violeta K e l e r t i e n ė, Viktorija S k r u p s k e l y t ė, Rimvydas Š i l b a j o r i s ir Aldona Š l e p e t y t ė-I a n i c e.

Socialinių mokslų sekcijos bus 19 paskaitininkų, jų tarpe du lietuviai - Augustinas I z d e l i s ir V. S. V a r d y s. Taip pat diskusijose dalyvaus Leonas S a b a l i a u s k a s ir Sara G i n a i t ė.

Muzikologijos sekcijoje lietuviai paskaitininkai yra trys: Gita O. M a r k e v i č i ū t ė-K u p č i n s k i e n ė, Emilija S a k a d o l s k i e n ė ir Leonardas S i m u t i s. Iš viso sekcijoje bus 18 paskaitų.

Apie folklorą bus 12 paskaitų ir trys lietuviai paskaitininkai: Ada M a r t i n k u t ė-G r e i m i e n ė, Liuda O l s e n ir Ričardas V i d u t i s.

Apie meną kalbės 12 paskaitininkų, bet tik vienas lietuvis George R a č k u s.

Gamtos ir aplinkos srityje bus trys paskaitos ir dvi iš jų skaitys Jonas B. G e n y s ir Birutė S a l d u k i e n ė.

Bus ir 2 paskaitos apie Baltijos gintaro naudojimą istorijoje, bet jas skaitys latviai.

Lingvistikos sekcijoje numatyta 16 paskaitų, bet nė viena nėra skaitoma lietuvių, nors penkios iš jų liečia lietuvišką lingvistiką.

Iš viso tuo tarpu iš apie 200 mokslininkų, lietuvių yra 26 ir latvių 50.

Papildomieji Simpoziumai

Prieš normalią konferencijos programą birželio 13 ir 14 d. d. įvyks du specialūs seminarai. Vieno tema yra "Internacionalinis simpoziumas apie Suomijos ir Baltijos provincijas caristinėje rusų imperijoje", kito simpoziumo tema yra latvių žinomo rašytojo Krisjanis B a r o n k ū r y b a.

Konferencijos rengėjai planavo konferenciją šimtui paskaitų, bet kandidatų atsirado daug daugiau, ypač kai prisidėjo specialūs simpoziumai.

J. V. Dns.

Siuntėjo vardas ir pavardė _____
Adresas _____

Šiuo užsakau jus leidžiamos serijos Br. Kviklio Lietuvos Bažnyčių sekančius tomus:

- ☐ I t. —Telšių vyskupija, \$20.00 (prenum.-17.50)\$ _____
- ☐ II t. —Vilkaviškio vyskupija, \$23.00 (prenum.-18.00)\$ _____
- ☐ III t. —Kauno arkivyskupija, \$23.00 (prenum.-18.00)\$ _____
- ☐ IV t. —Panevėžio vyskupija, \$23.00 (prenum.-18.00)\$ _____
- ☐ V t. —Vilniaus vyskupija* (bus paskelbta vėliau)
- ☐ VI t. —Kaišiadorių vyskupija* ..
- Persiuntimo išlaidos už knygą - \$2.00 x _____ kng.\$ _____
- ☐ Visų Liet. Bžn. tomų kaina iš anksto - \$150.00\$ _____
- ☐ Skiriu auką** _____ L. Bž. tomui***\$ _____
- Siunčiu iš viso****\$ _____

*Iš anksto užsisakiusių ir aukotojų pavardės bus atspausdintos pasirinktose knygose

**Leidykla yra atleista nuo Federalinių mokesčių.

***Jamžinant save, Lietuvoje ar išeivijoje mirusius artimuosius.

****Čekius rašyti Lithuanian Library Press, Inc. vardu.

Noriu būti prenumeratorium-e
Siunčiu čekį
Siųskite viršų pažymėtas knygas su sąskaita
Siųskite pranešimą, kai išeis naujas tomas

☐ ☐ ☐ ☐

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

LYGŪS ČEMPIONAI

47-tame Sovietų Sąjungos futbolo čempionate Vilniaus ŽALGIRIS sužaidė lygiomis su praeitų metų čempionu, Dniepropetrovsko komanda DNEPRO.

APRŪPINA KOLŪKIEČIUS

Vietinėje spaudoje nusi-skundžiama, kad auginantieji avis kolūkiečiai niekur ne-gauna nusipirkti avims kirp-ti žirklių. Sakosi, esą gir-dėje, jog Ukrainoje kolūkie-čiai kerpą avis elektrinėmis žirkklėmis. Jei tai tiesa, tai kodėl vietos pažangi val-džia taip atsiliko? Ar pa-miršta, kad mūsų darbinieji žmonės maitina dar ir masę ateivių išnaudotojų.

IR NORĖDAMAS TAIP NESUGALVOTUM...

Vienas iš skaitytojų at-siuntė aprašymą epizodo , kuris įvyko 1940 m., Tau-ragėje. Rusai, atkeliavę tais metais kartu su savo vai-kais, išbadėjusiais, nešinais bulvių maišais.

Jis rašo:
"Rusų "madonos", bėgio-damos po visus kampus Tau-ragės mieste, prisigrobstė visokių reikmenų. Neaplen-kė ir naktinių puodų /angliš-kai vadinamų chamber pots/. Ką jos darys su tais puodais, mums buvo neaišku, kad tiek daug jų prireikė. Bet jos ži-nojo, kam tie puodai bus rei-kalingi.

Po dienos kitos, visas Tauragės miestelis, visose

gatvėse pasipuošė tais puo-dais. Reiškia - laukė atva-žiuojančio pieno vežiko su naktiniu puodu, ašą užsi-movusias ant rankos.

Atvažiuavęs pienininkas neduoda pieno? Kodėl? So-vietų damoms neduoda pie-no? Tai velnias žmogus da-ro sabotažą.

Kitos dienos rytą-tas pat: žmogus sako, į naktinį puodą pienas nepilamas. Pakilo triukšmas, bet damos iš-siskirstė.

Trečios dienos rytas jau buvo blogesnis. Atvažiuavęs pienininkas gav ultimatumą: duosi pieno, ar ne? Kitaip tau kaulai bus išnarstyti.

Vežikas sako, kad gėda man taip daryti, pilti pieną į naktinį puodą. Aha! Kaip griebė tą žmogelį, su tais puodais galvą sudaužė, veži-mą apvertė ratais augšty-n, pradėjo arkli mušti. Arklys labai drūtas, nutraukė pa-kinktus ir nubėgo, žinodamas kelią visame mieste.

Po tos revoliucijos tos "madonos" išdaužė tuos puo-dus, išmėtė po visas gatves, palikdamos tą vežiką gulintį gatvėje.

Tai matote, kad ne tik žmonės nukentėjo, pergyveno revoliuciją, ir tiem nakti-niam puodam negeriau buvo. Taip lietuviečiai naktiniai puo-dai įsimaišė į rusų valdžios politiką ir buvo sudaužyti.

Šis įvykis tikra tiesa.

M.K."

Žiemos šventė Rumšiškėse.

PAGERBĖ TEATRO VETERANŲ

Nesenai atšventus 85 m. amžiaus sukaktį, T. Vaičiū-niėnės atsiminimai apie Kauno Valstybinio Teatro kūrimąsi buvo atspausdinti "Kultūros Baruose, 12 nr., 1983 m. /.

ŠIS IR ANAS GYVENIMAS

J.V.

Gyvenimas bėga nesustab-domai, kaip vanduo kad teka upėje.

Ne visi žmonės pilnai į-vertina šį gyvenimą, tikėda-mi, kad šis gyvenimas tėra pasiruošimas kitam, pomir-tiniam gyvenimui, kuris ne-

matuojamas nei erdve, nei laiku. Įvairios religijos moko, kad reikia siekti sie-lo išganymo, kitaip sakant, siekti nemirtingumo laimės. Atrodytų lyg mirtis-tai lai-mingas įvykis, atidaręs var-tiniam gyvenimui, kuris ne-

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS "ENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI"

baigiantį pomirtinį gyvenimą. Jei šiuos du gyvenimus: dabartinį realų ir metafizi-nį pomirtinį priešpastatome, tai matom, kad mes juos vertiname skirtingai. Ar daug yra žmonių, kurie visu-100% būtų įsitikinę skelbia-mu pomirtiniu gyvenimu, ir kiek tas įsitikinimas daro tokius žmonių veiksmus to-bulesniais?

Skelbiamas ir forsuojamas mūdienėje Lietuvoje ateizmas susilaukė nemaža pasekėjų, kurie yra atsipalaidavę nuo metafizinių sie-lo ir pomirtinio gyvenimo sąvokų. Nuosekliai galvojant, be vadinamų "prietarų", žmogus turėtų būti tobules-nis, ir socialinis gyvenimas turėtų tapti švelnesnis. Jau daugelis mūsų lankė tą vadina-mo bedieviško gyvenimo santvarką ir įsitikino, kad toks ateistų dirguojamas gy-venimas visas yra perpildytas priešingumų. Dingo iš gy-venimo tokios pagrindinės sąvokos kaip tiesa bei teisy-bė ir įsivyravo apgaulė, me-las, nepakanta ir visi kiti neigiami gyvenimo reiškini-ai. Kokia ta skelbiamas "socialinio teisingumo" to-bulybė, kurioje visą laisva-laikį perdėm užima kasdieni-nių rūpesčių perpildytas gyvenimas daro jį ne tik ne-patraukliu, bet labai vargi-nančiu ir slegiančiu. Todėl ateistinis komunizmas ne tik neišsprendžia gyvenimo so-cialinių bei moralinių prob-

lemų, bet jas dar labiau ap-sunkina ir sudarko, ir visas gyvenimo lygis siaubingai nusmunka. Kaip keista, kad abi teori-jos-komunistinis ateizmas, iš-ganymui fanatiškas siekis- išganymo siekimas neatrodo nepatraukli. Kodėl žmogus neturi siekti laimingo gyve-nimo pagal praamžinus gam-tos įstatymus? Ar būtina jo gyvenimo lygsvarai ateizmas ar teizmas? Kad ir nėra gy-venimo be rūpesčio /be jo gyvenimas būtų visai bespal-vis/, bet tie rūpesčiai netu-rėtų peržengti žmogaus pa-jėgumo ribų, už kurių prasi-deda vergiškas asmens sto-vis; jis pasireiškia tiek ko-munistinėje spaudos siste-moje, tiek fanatiškame ti-kybiniame savęs atsižadėji-me dėl pomirtinių idealų. Normalus žmogus nenori būti be užsiėmimo, tad gi be

darbo. Darbą pamėgti reikia pratinti nuo mažens, nes tai yra gamtos ir žmogaus pri-gimties esmė. Jei pripran-tama užimti laiką pozityviu darbu ar užsiėmimu nuo pat jaunystės dienų ir tas pa-protys pratęsiamas iki gi-lios senatvės metų, tai toks žmogus seka gamtos natu-ra-lią paskirtį. Pažvelkime į visą gyvąją gamtą: pastebėsi-me tan tikrą planingumą visų gyvų padarų veiksmuo-se. Kodėl žmogus, pasiekęs aukšto teologinio išvystymo, turi atitolti savo asmenia-me gyvenime nuo tų praam-žinių gamtos dėsnių. Maitina-mės, kad palaikytume gyvas-tingumą. Auginame vaikus, kad būtų kas gyvena po mūsų. Savo nuolatinį darbą įpras-miname gyvenimu ir apsi-saugojame nuo nuobodulio.

Romėnų patarlė sako, kad sveikame kūne tarpsta svei-ka dvasia. Tad kūną sveiku palaikyti yra svarbus uždavinys, nes tokio sveiko žmogaus sąmo-nė yra irgi sveika, pozityvi, laisva nuo bet kurių, sveika-tą ardančių maitinimosi pa-pročių ir elgesių. Nei pa-vergtas ar prisilėgtas komu-nizmo melagingai klaidingų idėjų bei diktatorinių veiks-mų žmogus, nei suviliotas fantastinių ir fantastiškų į-sitikinimų pernelgys verti-nant pomirtinį gyvenimą-abi tos kraštutinės gyvenimo for-mos ne tik nedaro žmogų laisvu ir laimingu, bet jį tie-siog paverčia vergu. Kraš-tutinumai veda prie fanatiz-mo. Štai Irano ajatola Kho-meini siunčia kare su Iraku paauglius /net 14-15 m./ į frontą tikrai mirčiai, juos tikiindamas, kad jų pomirti-niame gyvenime laukia už-tikrintas rojus. Ar maža buvo viduramžiuose fanati-nių skerdynių krikščionių tautose? O ar nėra fana-tizmo pasireiškimas ta ko-munizmo žiauri diktatūra, kuri menamai turi vesti prie vienos pasaulio valstybės ir būsimo "rojaus" žemėje į-steigimo. Ir kaip keista, kad tą pasaulinės valdžios įkūri-mą mielai forsuoja pataria-moji arba šešėlinė JAV vy-riausybė C. F. R. /Council On Foreign Relations/.

Visas pasaulis yra vai-ruojamas galinų elektro-magnetinių ir traukos jėgų. Tų jėgų dalelė yra ir žmo-

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Ačiū Dievui, kad moterų sąjūdis nepanaikino Motinos Dienos".

gaus kūne, kuris be to yra apsuptas elektromagnetinių impulsų pagal tuos pačius, neišmatuojamo pasaulio dės-nius. Sveikas, veiklus ir po-zityvus dvasios asmuo ne-pasiduos nei senatvei, nei li-goms, o sulauks mirtį, kaip natūralų pavargusio bei su-dėveto organizmo poilsį. Mir-tingas kūnas nėra vertingas, būti, nūdienėmis akimis žiū-bet jo dvasia, taigi jį val-džiusi elektro-magnetinė jė-

ga, atsiskyrusi nuo nebevei-kiančio kūno, įgauna bet ku-rią kitą paskirtį/ gal susi-jungdama su visą pasaulį val-dančiom nemirtingom elekt-ro magnetinėm jėgom/. Ir kodėl gi senovės lietuvių Perkūno/taigi, elektro-mag-netinių jėgų telkinio/, taigi, gamtos garbinimas, galėtų būti, nūdienėmis akimis žiū-rint, smerktinas?

VASARINIS PRAKTIŠKAS DOVANŲ SIUNTINYS GIMINĖMS LIETUVOJE SIUNTINYS Nr. 1, 1984 m.

3 suklelėm įvairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nylonas, japoniška gėlėta medvilninė medžiaga), labai gera vilnonė angliška medžiaga eilutei su įrašu "All wool made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlų (Lietuvoje labai pageidaujami), 1 bliuskutė arba vyriški marškiniai, 1 pora "Wrangler" denim jeans, 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo jeans. Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$460.00

Šį siuntinį dar galima padėti 7 svarus įvairių prekių. Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui De Lux, sveria 5 sv.	\$ 110.00
Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi"	\$ 46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	\$ 55.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	\$ 13.00
Telescopis lietsargis	\$ 13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	\$ 52.00
Puiki suklelė medžiaga	\$ 44.00
Šilkinio aksomo medžiaga suklelei, 3 m.	\$ 66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	\$ 83.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$ 77.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$ 88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$ 110.00

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos-8.50, 1 sv. nescafé - \$ 13.00, 2 sv. pupelių kavos - \$ 15.00 1 sv. šokolado - \$ 7.50, 40 cigarečių - \$ 5.50.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti \$ 65.00 per - siuntimui. Siunčiame pramoginės ir kitokios muzikos plokšteles. Persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England, Tel. 01 460 2592

1984 metų EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

GEGUŽĖS 10 d. ir BIRŽELIO 28 d.

14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

TAIRGI MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS
ATSIKVIESTI VIZITUI JŲSŲ GIMINĖS IŠ LIETUVOS!

KELIONĖS LĖKTUVU I MIAMI \$ 275. -
I PARYŽIŲ \$ 588. -

Kelionių reikalais kreiptis:

ADRIA Voyage Inc.

4159 St. Lawrence Blvd.
Montreal, P.Q. H2W 1Y7

31 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL.: (514) 844-5644

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE
GEGUŽĖS 15 RUGSĖJO 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMS

GEGUŽĖS 21 LIEPOS 4 RUGPJŪČIO 9
GEGUŽĖS 29 LIEPOS 12 SPALIO 2
BIRŽELIO 27 LIEPOS 26 GRUODŽIO 19

VIENOS SAVAITĖS GEGUŽĖS 21 RUGSĖJO 10
LIEPOS 10 SPALIO 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis
Kelionės lydimos patyrusių vadovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausių patarnavimų:

- sutvarkant dokumentus iškvietimui
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą, giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

MONTREALYJE ATSTOVAS LIUDAS STANKEVIČIUS

Tel. (514) 669-8834

Kelionių įstaigos registracijos numeris - 2159872

Savininkė - Audronė Našlėnaitė-Simon

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK I LIETUVIŲ A.A. (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indel.
8¼% už 6 mėn. term. indel.
9% už 1 metų term. indel.
9½% už 2 metų term. indel.
9½% už 3 metų term. indel.
10% už pensijų planą
9% už namų planą
8% už specialią taup. s-tą
7½% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I MA:

už asm. paskolas nuo 11½%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10¼%
2 metų 11%
3 metų 12%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 9¼%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 38 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 23 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius ... 8½%
180-185 d. term. ind. 8¼%
Term. ind. 1 metų 9%
Term. ind. 2 metų 9¼%
Term. ind. 3 metų 9½%
Pensijų s-tą 10%
Spec. taup. s-tą 8%
Taupomąją s-tą 7½%
Depozitų-čekių s-tą ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 11½%
Mortgičius nuo ... 9¼%-12%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

• LIETUVIŲ NA MUOSE ba-
landžio 1 d. Vasario 16 Gim-
nazijai buvo surinkta \$ 200
aukų.

• VELIKŲ STALO vaišėms
bilietai jau parduodami Lie-
tuvų Namų raštinėje. Stalai
numeruoti.

DAIL. TELESFORO VALIAUS MONOGRAFIJA

Žinomojo dail. Telesforo
VALIAUS monografija anglų
kalba galutinai paruošta ir
atiduota spausduvei.

Dail. Telesforo Valiaus
darbai yra įėję ir į Kanados
meno istoriją, aukštai verti-
nami Kanados žymiausių kri-
tikų.

Knygas galima užsisakyti
dabar, papigintomis kainomis
pas A. Valienę, 84 Pine
Crest Rd., Toronto, Ont.,
M6P 3G5, arba pas dr. J.
Sungailą, 109 Riverwood
Pkwy., Toronto, Ont.,
M8Y 4E4. Čekius rašyti "Va-
lius Monografija". vardu.

Ižangą parašė Kanados
meno kritikas Paul Duval, o

monografijos tekstą dail.
Romas Viešulas.

Knyga yra liuksusiniai iš-
leista, puikios, gausios spal-
votos darbų reprodukcijos
Verta užsisakyti jau dabar.

SAŽINĖS KALINIŲ ADRESUS
SKELBIA "THE SUNDAY
SUN"

Sovietų kalėjimuose bei
lageriuose laikomų sąžinės
kalinių adresai yra skelbia-
mi "The Sunday Sun" sek-
madienio laidose. Sąrašuose
yra latvių, rusų ir lietuvių.

Kviečiama jiems rašyti
atvirukus, nes užklijuoti
laiškai nepraleidžiami.

Lietuviai turėtų tai daryti
neraginami. Pagalvokime,
ką tokiu atveju daryti ener-
ginga ir budri žydų etninę
grupę.

• VOLUNGĖS ir ALL
SAINTS chorai giedojo Gab-
riel Faure REQUIEM ba-
landžio 13 d., Prisikėlimo
bažnyčioje. Balandžio 15 d.
giedos Lietuvos Kankinių
bažnyčioje, 11 v.r., o balan-
džio 20 d., 7,30 v.v. angli-
konų All Saint's bažnyčio-
je / Prince Edvard ir Bloor
gatvių kampas/.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENA
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1691 Bloor St West,
kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

Praneša ŠALFASS:

XXXIV-SIOS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS
TORONTE

XXXIV-sios Š. Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks
1984 m. BALANDŽIO 28-29 d. d. T o r o n t e, Ont. Jas vyk-
do Kanados Sporto Apygarda, talkininkaujant Toronto PP
SK AUŠRAI, Toronto LSK VYČIUI ir Hamiltono LSK KO-
VUI, per specialų organizacinį komitetą, kuriam pirminin-
kauja Pranas B e r n e c k a s.

Varžybinių dalį tvarko varžybinis komitetas, kuriam
pirmininkauja Kazys Š a p o č k i n a s.

Žaidynių programoje bus 1984 m. Š. Amerikos Lietu-
vių Krepšinio, Tinklinio, Ledo Ritulio, Šachmatų ir Stalo
Teniso Pirmenybės.

K r e p š i n i s vyks šiose klasėse: Vyrų A, Vyrų B,
Jaunių A, Jaunių B ir Jaunių C.

T i n k l i n i s: Vyrų, Moterų, Jaunių A, Mergaičių A,
Mergaičių B ir Mergaičių C.

Krepšinyje ir tinklinyje pieauglio A klasei priklauso
gimę 1965 m. ir jaunesni, B - gimę 1967 m. ir jaunesni ir
C - gimę 1939 m. ir jaunesni.

1984 m. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

XXXIV - jų ŠALFASS-gos Žaidynių Individualinės Šachma-
tų varžybos įvyks 1984 m. BALANDŽIO 28-29 d. d. T o -
r o n t o L i e t u v i Ų N a m o s e, 1573 Bloor St., To-
ronto, Ont.

Varžybas praveda Toronto Lietuvių Šachmatų Klubas.
Vadovas - Vytautas G e n č i u s.

Pirmenybės bus vykdomos A ir B klasėse, pagal žai-
dėjų klasifikaciją/rating/. Taipogi bus išvesta ir jaunių
/žemiau 20 metų pirmą varžybų dieną/ bei moterų klasės.

Pirmenybių pobūdis: individualinės varžybos 5-kių
ratų šveicarų sistema. Laiko riba - 40ėjimų per 90 mi-
nučių. Trys ratai vyks pirmą dieną ir du - antrą dieną.

Varžybų I-jo rato pradžia - ŠEŠTADIENĮ, BALAN-
DŽIO 28 d., 10:00 val. ryto punktualiai! Dalyvių regist-
racija - 9:00 val. ryto.

A klasės laimėtojų teks dr. Algirdo N a s v y č i o
Atminimui P e r e i n a m o j i T a u r e, įsteigta 1982
m. Pereitų metų laimėtojas - dr. Kazys J a k š t a s iš
Chicagos.

VISI lietuviai šachmatininkai kviečiami dalyvauti!
Smulkios informacijos praneštos visiems klubams
ir kai kuriems pavieniams žaidėjams, kurių adresai buvo
žinomi. Informacijų negavusieji - prašomi kreiptis į V.
G e n č i ū tel: 416/-239-7524, Toronto, Ont.

1984 m. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ STALO TENISO PIRMENYBĖS

XXXIV - jų ŠALFASS-gos Žaidynių Stalo Teniso varžybos
įvyks 1984 m. BALANDŽIO 28-29 d. d. T o r o n t o T a b-
l e T e n n i s C l u b, 944 Lawrence Ave., West, Toronto,
Ont., Pirmenybių vadovas -

Jonas N e š u k a i t i s, ŠALFASS-gos Stalo Teniso K-
to vadovas.

P r o g r a m a: Vienetai - vyrų, moterų, vyrų senjo-
rų /1934 m. gimimo ir vyresnių/, jaunių /1965 m. gimimo
ir jaunesnių/ ir mergaičių /1965 m. gimimo ir jaunesnių/.

Dvejetai - vyrų, moterų ir mišrus. Komandinės - vy-
rų ir moterų.

Vyrų komandą sudaro 3 vieneto žaidėjai. Moterų - 2
vieneto žaidėjos ir vienas dvejetas.

Varžybų pradžia šeštadienį, BALANDŽIO 28 d., 10 v.
ryto, visoms klasėms. Žaidėjų registracija - 9 val. r.
Sekmadienį - varžybų tąsa pagal reikalą.

VISI lietuviai stalo teniso žaidėjai kviečiami daly-
vauti. Registruotis pas Joną Nešukaitį, tel: 416/-691-7798.

Išsamios informacijos praneštos visiems sporto klubi-
ams ir kai kuriems pavieniams žaidėjams. Jų negavusieji -
prašomi kreiptis į J. Nešukaitį.

ŠALFASS-gos CENTRO
VALDYBA

st. catharines

SĖKMINGAS SLA 72-ROS

KUOPOS METINIS NARIŲ
SUSIRINKIMAS

SLA 72-ros Kuopos meti-
nis narių susirinkimas, įvy-
kęs š. m. kovo 31 d. Igno Var-
no patalpose, apsvartė val-
dybos patiektą dienotvarkę iš
11 punktų; iš klausė Kuopos
metų veiklos pranešimą; iš-
rinko 1984 metams valdybą
ir aptarė metų veiklą.
Susirinkimą atidarė Kuopos
pirm. J. Š a r a p n i c k a s ir
paprastė narius pa-
gerbtai tylos minute mirusį
ilgametį Kuopos vicepirmi-
ninką, velionį Vladą BAGDO-
NĄ.

Kuopos valdybos nutarimu,
pasiūlė Vladą BAGDONĄ, il-
gametį SLA 72-ros Kuopos
vicep-ką, kuris dirbo ir ki-
tose organizacijose, įamžinti
Lietuvos Laisvės Ižde. Su-
sirinkimas vienvalsiai pri-
tarė, ir visi dalyvavę nariai
šiam tikslui įteikė aukų.

Kadangi Velionis priklausė
visai eilei organizacijų ir
nuoširdžiai rėmė aukomis
tautinę-kultūrinę veiklą, bus
kreipiamasi ir į kitus geros
valios lietuvių aukos.

Kuopos p-kas J. Šarapnic-
kas padarė pranešimą apie
Kuopos praeitų metų veiklą.
Pasidžiaugė, kad ruošta ge-
gužinė 1983 m. A. Padols-
kio Sodyboje buvo sėkmin-
ga, ir iš gauto pelno galėjo
paskirti Kanados Lietuvių
Fondui ir Tautos Fondui po
\$100, Hamiltono Radijo Van-
landėlei "Gintariniai Aidai"
\$25, BATUN'ui ir "Litua-
nus" žurnalui po \$20, Va-
sario 16-tosios Gimnazijai
\$15 ir apmokamoms vie-
šoms padėkomis "Tėviškos
Žiburiuose" ir "Nepriklaus-
omoje Lietuvoje" po \$47.25,
viso - \$349.50.

SLA nariui A. Kaušpė-
da i sergant ir esant Slau-
gymo Namuose, iš SLA Cent-
ro gauta \$120, - pašalpos.

Kuopos išdininkas Ig. Var-
nas pranešė apie kasos sto-
vį. Kuopos išdo globėjas G.
M e l n y k a s perskaitė
pajamų ir išlaidų patikrin-
mo aktą, kur buvo pažymėta,
kad atskaitomybės knygos
vedamos tvarkingai.

SLA 72-ros Kuopos val-
dyba 1984 metams išrinkta
tokia: J. ŠARAPNICKAS -
pirmininkas ir finansų sek-
retorius, K. MIKŠYS - vicep-
kas, J. BAJORAITIS - proto-
kolų sekr., Ig. VARNAS - išdi-

ottawa

MONTREALIETIS VYTAUTAS JONYNASSKAITO PASKAITĄ "AUŠROS
POVEIKIS TAUTINIAM ATGIMIMUI" Vasario 16-tos minėjime Ottawoje
Nuotr. P. Jurgučio

VASARIO 16-TOJI OTTAWOJE

Vasario 16 d. prie Ottawos
Rotušės plevėsavo Lietuvos
vėliava, o vasario 18 d. ota-
viečiai minėjo Vasario 16-
tąją Latvių Namuose.

Ižanginį žodį tarė Ottawos
Apylinkės V-bos p-kas J. V.
D a n y s, invokaciją-kun. dr.
V. S k i l a n d ž i ū n a s.

Montrealietis svečias Vy-
tautas A. J o n y n a s skaitė
įdomią paskaitą tema "Auš-
ros" poveikis tautiniam Lie-
tuvos atgimimui".

Koncertą atliko Mergaičių
Dainos Vienetas RAMUNĖ-
LĖS, vad. Rūtai Š i ū l y -
t e i, akomponuojant Loretai
L u k š t a i t e i.

Mokiniai Daiva J u r k u -
t ė ir Jonas B a l s e v i -
č i u s pagrojo pianinu keletą
kūrinių.

Ottawos moterys paruošė
jaukų pobūvį- vaišes. Jų me-
tu RAMUNĖLĖS bedainuoda-
mos pritraukė ir kitus daly-
vius į dainų pykę.

Paskaitininkas Vilius B r a ž ė n a s kalba tema "Susto-
kime finansavę komunizmą", š. m. kovo mėn., Glen-
falls, N. Y. Šalia jo - žemėlapis su pažymėtomis vergų
stovyklomis, koncentracijos lageriais. Paskaitos klau-
sėsi apie 250 amerikiečių. Po jos, visi sustoję, paskaiti-
ninkui karštai plojo. Jo pagrindinė mintis- kad biznierių
nenoras atsakyti perdėto pelno, remia komunizmo dik-
taturą visame pasaulyje.

Nuotr. P. Juodkojo

ninkas; išdo globėjai: G. MEL - rinksas, be jokio nusikalti -
NYKAS ir R. MATUKAITIS, mo, yra Lietuvos okupanto-
ligonių lankytojai - Z. PULIA - Sovietų- nuteistas ilgiems
NAUSKAS ir V. TRIPONAS, metams vergų darbams, ir

Šiais metais vėl nutarta bausmę atlikti ištremtas į
ruošti SLA tradicinę gegu-
žinę A. Padolskio Sodyboje, Susirinkimas praėjo labai

Paris, Ont. Gegužinės tiks - geroje nuotaikoje. Po jo Ig.
las- įamžinti politinį kalinį Varnas visus pavaišino kava
kun. A. S V A R I N S K A Kanados ir sumuštiniais.

Lietuvių Fonde. Kun. A. S va-

SLA N a r y s

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų- Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais

bei kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.

M6P 1A5

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— Įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS
TALKA
830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	asmenines paskolas 12 1/2%
santapus 7 1/2%	nekilnojamo turto l.m. 10 1/2%
kasdienines palūkanas	nekilnojamo turto 3 m. ... 12%
už santapus 7%	variable 10 1/2%
term. depoz. 1 m. 9 1/2%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
term. depoz. 3 m. 10%	Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas
reg. pensijų fondo 9 1/4%	
90 dienų depozitus 9%	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

montreal

L.S.S.T. Garbės Narei

SOFIJAI PŪTVYTEI—MANTAUTIENEI

mirus,

jos vyrą ALEKSANDRĄ, sūnų VAIDEVUTĮ,
duką Ramintą MOLIENĘ, seserį EMILIJĄ
ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdime —

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖ KANADOJE
PIRMININKAS IR VALDYBA

L.S.S.T. Garbės Narei

SOFIJAI PŪTVYTEI—MANTAUTIENEI

mirus,

Sąjungos Garbės narius vyrą ALEKSANDRĄ,
sūnų VAIDEVUTĮ Mantautus, dukterį RAMINTĄ
MOLIENĘ, šeimos artimuosius, gilaus liūdesio
valandoje, broliškai užjaučiame ir kartu liūdime —

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA.

hamilton

SESELĖ PALMYRA skaito paskaitą apie
Šv. Kazimierą A.V. Parapijos salėje.

Abi nuotr. P. Juodkojo

GERAI PAVYKO "GYVATARO" KAUKIŲ BALIUS

"Gyvataro" Tėvų Komite-
to suorganizuotas Kaukių
Balius gerai pavyko. Pen-
kios geriausios kaukės buvo
apdovanotos pinigine pre-
mijom. Pirmą premiją lai-
mėjo "Eglė"—Almis Lukavi-
čius, II-rą—"Braškė"—Kristi-
na Aušrotaitė, III-ą—"Meš-
kiukas"—Viktoras Remesat,
IV-tą—"Juokdarys"—Irena
Zubienė, V-tą—"Bitė" ir
"Velnias"—Irutė ir Tomas
Žukauskai.

• ATKREIPKITE DĖMESĮ Į
VELYKINĘ PROGRAMĄ b a l a n d ž i o l l d., per LIE-
TUVIŲ RADIO VALANDĖLĘ
11 val.30 v.v.

"PAVASARIO" MERGAČIŲ CHORAS SU SOL: GINA ČAPKAUSKIENE, DIR. MME M. ROCH atlieka koncertinę programą Šv. Kazimiero šventėje Montrealyje balandžio 1 d.

L.K.MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS VISUOTINO NARIŲ SUSIRINKIMO NAUJI NARIAI DUO-
DA PRIEŠAIKĄ 1984 m. kovo 4 d. Iš kairės: Alb. Urbonas, Alb. Rusinas ir V. Muruskas.
Priešaiškos tekstą skaito Vilniaus Šaulių Rinktinių pirm. J. Šiaučiulis; L.K. Mindaugo
Šaulių Kuopos pirm. Augustinas Mylė, Kūrėjas — Savanoris: K. Sitkauskas ir P. Gabrys.
Nuotr. A. Kalvaičio.

MONTREALIS — NEW YORK — RIO DE JANEIRO G BUENOS AIRES — MONTEVIDEO — FLORIANAPOLIS

1. Antanas K e b l y s

Mirabel. 1984 m. vasario 18 d., 16 val.30 min. didysis lėk-
tuvas Aerolineas Argentinas jau buvo pasiruošęs ir laukė
priglausti keleivius, pasiryžusių lankyti tolimas šalis. Į-
ėjus tan milžinas, patarnautojai, lyg susisiekiimo policinin-
kai, tvarko judėjimą, nes kitaip žmogus pasiklystumei ten
pirmą kartą atsidūręs. To milžino talpa— 400 sielų.

Punktaliai jis pradeda riedėti į pakilimo taką. Iš-
vystęs greitį, lengvai atsiplėšia nuo žemės ir per trun-
pą laiką pasiekia 27.000 pėdų /9 km/ aukštį. Jame būnant,
nė nepastebi pakilimo bei nusileidimo pasekmių. Vienas
malonumas skristi— nesijaučia jokio svyravimo ir "kri-
timų", atrodo, kad esi ant žemės ir stovi vietoje...

New York'as buvo pasiektas per 1 val.30 min. Čia vi-
si keleiviai buvo paprašyti apiešti lėktuvą, ir tie kurie
skrenda toliau, kuro papildymui ir lėktuvo išvalymui.

Tranzitinėje laukimo salėje keleivius pavaišino kava
ir limonadais. Nors ir po trumpo skridimo, bet buvo gera
paminklinti kojas ir išsivaikščioti. Po valandos buvome pa-
prašyti grįžti ir užimti savo vietas. Po to suleido nevor-
kiškius keleivius, skrendančius į Rio ir toliau. Lėktuvas
prisipildė sklidinai ir nebebuvo progos užimti tris vietas
ir išsitiesti!

Nustatytu laiku lėktuvas apleidžia Kennedy orauostį.
Lėktuvo tarnautojai supažindina keleivius su nelaimės at-
veju elgesio taisyklėmis, tiek jūroje, tiek sausumoje. Iš-
dalina ausines klausyti muzikai ir sekti rodomos filmos
dialogui. /Lėktuvo kapitonas ir jo pagalbininkai buvo mums
pristatyti dar kilimo metu/.

Suvirpa 4 galingi džetai, greitis, ir mes jau padangė-
je 35.000 pėdų 11.5 km. aukštyje. Skridimo laikas į Rio
10 valandų ir 30 minučių be nusileidimo. Patarnautojai ne-
leido nei alksti, nei trokšti. Vežimėliai pilni prikrauti viso-
kių gėrybių, rinkis ką nori ir kiek nori, be užmokesčio.

Aš pasirinkau konjako taurelę kelionės dulkių nuvalymui...
Po kokteilų buvo patiekta vakarienė. Čia irgi pasirinkimas
—Jautienos kepsnis/file/ arba paukštiena su visokiais prie-
dais ir atitinkamu vynu, ar alumi. Argentinos vynai gali kon-
kuruoti su visais Europos vynais, ypatingai baltieji ir roži-
niai yra geri. Po vakarienės keleiviai, kurie nenorėjo mie-
goti, klausėsi muzikos arba žiūrėjo filmos. Jai pasibaigus,
prigesino visas šviesas. Greitai paskendau sapnų karalys-
tėn, apsisupęs duotu užklotu ir pristabdęs šalto oro pūtik-
lį. Kelionės gale laukė manęs Buenos Aires lietuviai, o
Vasario 16 minėjime— dainos.

Tekančią saulę sutikome Atlanto vandenyno platybėse.
Prasikverbus saulės spinduliams/pro langus, subruzd
keleiviai ir patarnautojai. Buvo paduotos karštos servetė-
lės veido ir rankų apšilimui. Neužilgo ir pusryčiai. Vi-
sokios sunkos, kava su pienu, saldūs pyragaičiai ir karštas
omletas. Taip "badas" buvo vėliai nuvytas už durų!

Štai, jau ir gražusis Rio de Janeiro, paskendęs karš-
tuose saulės spinduliuose. Daugumai keleivių čia jau kelio
galas, bet man dar prieš akis 2 ir pusė valandos kelionės.
Išeiname į laukimo salę. Joje pilna bemuitinių prekių krau-
tuvų. Išbuvome čia apie valandą laiko, ir vėl grįžome toli-
mesnei kelionei.

Maža keleivių dalis beskrido į Buenos Aires, Argenti-
nā. Skrendant ir čia nepalieka alkanų, duodami priešpie-
čius. Vasario 19 d., 11 val. ryto pagaliau pasiektas tas mies-
tas, nuo kurio prasidės mano lankymasis į vietas.

Praejus greitis mutinės formalumus su mažais patik-
rinimais, išėjus iš tos salės, pradėdau ieškoti savo priete-
liaus J. D e v e i k i o. Pasirodo, kad abu apsilenkėm, bet
susiradom. J. Deveikis yra nuolatinis Buenos Aires gyven-
tojas, o jo žmona— buvusi montrealietė Danutė B l a u z -
d ž i ū n a i t ė, buvusi mūsų Aušros Vartų Choro daininin-

kė. Ištėkėjusi už J. Develkio, apsigyveno Buenos Aires.
Vasario 7 d. susilaukė pirmagimio sūnaus. Pas juos te-
ko trumpai sustoti, pailsėti, užkasti ir važiuoti repeticijon-
į vieną iš lietuvių klubų. Čia teko susipažinti ALOST pir-
mininką, architektą Artūrą K a m i n s k ą ir Nepriklauso-
mybės šventės minėjimo rengėją.

Vasario 16 šventės minėjimas vyko lietuvių parapijos
salėje Avellanadoje. Dienos metu vyko iškilmės katedro-
je ir padėjimas vainiko prie Laivės paminklo Plaza de
Mayo /Aš tuo laiku dar buvau padangėje/.

Parapijos salėje minėjimas prasidėjo 18 val. Į jį įsi-
jungiau su keletu dainų. Akomponavo Konservatorijos pro-
fesorius, nes lietuviai muzikai tuo laiku buvo išvykę atosto-
gų, nes ten— pati vasara.

Minėjimas vyko dvejomis kalbomis— lietuvių ir ispanų.
Programoje dalyvavo "Inkaro" tautinių šokių vienetas, so-
listė Adriana J o c y t ė. Kalbos trumpos, ir pats minėji-
mas nebuvo ištęstas. Publikos apie pora šimtų. Prieš pa-
sibaigiant programai, visi užtraukėme "Lietuva, brangi".
Pasirodo, kad šią dainą visi moka ir nuoširdžiai, jungian-
čiai dainuoja. Baigiamąjį žodį tarė kun. A. Steigvila. Po
to visi sugūžėjo į šone salės esantį barą atsigaivinti prie
alaus bokalo. Buvo proga užmegzti pažintis, išgirsti viet-
ines naujienas. Žmonės labai mielūs ir nuoširdūs. Teko
bent trumpai supažindinti, kas vyksta mūsų šiauriečių pa-
dangėje.

Kitą viešnagės dieną skyriau miesto apžiūrinėjimui.
Miestas— nepaprastai gražus ir švarus. Autobuso gidė
įdomiai aiškino apie miesto architektūrą. Sename mies-
te yra tik 3 milijonai gyventojų, o su visais priemies-
čiais— iš viso apie 12 mil. gyventojų. Visame krašte— 27
milijonai. Beaiškinama vis užklūdavo už Falkland-Mal-
vinų salų temos. Matyt, kad argentiniečiams tai dar vis
didelė rakštis.

/ bus daugiau /

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD
ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAPYKITE NUO \$500.— IKI \$1000.— PIRKdami
GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI
IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdun, Q.B.
Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Nepriklausoma Lietuva SPAUDOS BALIUS

1984 m. gegužės 5 d. šeštadienį, 7 v.v.,

Šv. KAZIMIERO parapijos salėje,

3426 PARTHENAIS

PROGRAMOJE

MONTREALIO VYRŲ OKTETAS
Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ

- Šilta vakarienė,
- Loterija,
- Baras,
- Premijuojami šokiai
- Groja Jono RIMEIKIO orkestras

Įėjimas: 10 dol.

VISI MALONIAI Kviečiami DALYVAUTI!

VALDYBA

• Aušros Vartų Parapijoje Rekolekcijos prasideda pirmadienį, balandžio 16 d. Vakaris 7 val. mišios, pamokslas, išpažintys. Rytais pamokslų nebus, bet prieš 7 val. mišias klausys išpažinčių.

• Balandžio 14 d., šeštadienio vakare, prieš 5 val. mišias ir sekmadienį prieš 10 val. procesiją bus šventinamos verbos.

• Šv. Kazimiero Parapijoje Tėv. Kidykas praves trumpą pasirošimą Velykų šventės balandžio 14 d., 5 val. p.p. ir balandžio 15 d., sekmadienį, 11 val. ryto.

• Šv. Kazimiero Parapijos Komitetas suruošė padėkos vakarienę praeitų metų Pa-

rapijos Bazarų darbuotojams. Ateinantį Bazarą bus ši rudenį.

• M. MORKŪNIENĖ maloniai talkinavo vaišių paruošime minint Šv. Kazimiero mirties sukaktuvių minėjime Aušros Vartų parapijoje, balandžio mėn. 1 d.

• JONELIS Albertas buvo parūpinęs Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo tarto žodžio lietuviams Kazimierinėse iškilmėse Romoje, garsioje juostelėje. Ji buvo pademonstruota Šv. Kazimiero minėjime AV Parapijos salėje.

• RUDZEVIČIENĖ Bronė praleido po savaitę laiko pas dukteris Birutę ir Danutę Shawining Falls ir Ottawoje.

Šv. ELZBIETOS DRAUGIJOS SUKAKTIS
Šv. Kazimiero Parapijoje Šv. ELZBIETOS D-JOS 65 m. sukakties minėjimas su-
traukė 250 asmenų.

DĖMESIO "LITO" NARIAI!

ATVYKIME VISI Į LITO VISUOTINĮ NARIŲ SUSIRINKIMĄ, balandžio mėn. 14 d., Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE, 3426 Parthenais St. Montreal.

Dalyvių registracija prasidės 3 val. p.p. Nariai prašomi atsinešti nario knygeles.

Šiemet pasibaigia kadencija 2-jų valdybos narių, vieno revizijos komisijos ir vieno kredito komisijos nario. Prašome siūlyti kandidatus. Formas galima gauti visuose LITO skyriuose.

Po susirinkimo - vakarienė.

Atidarymo žodį pasakė D-jos pirmininkė A.A. Stauskienė. Buvo pagerbta 25 m. išbuvusi pirmininke Ona Kreivienė ir jai įteikta dovana.

Kleb. kun. St. Šileika nuoširdžiai pasveikino D-jos nares už darbštumą, priminė kad Šv. Elzbieta Draugija yra viena iš pirmųjų lietuvių draugijų Kanadoje.

Tris dainas padainavo Parapijos Choras, diriguojant kun. M. Milox.

Loterija buvo gausi gražiais laimikiais; salė, scena, stalai papuošti.

Šv. Elzbieta Draugijos narės susirenka kas mėnesį, suruošia metinius tradicinius pietus, remia parapiją ir globoja savo nares ligoje ar kitose nelaimėse. Draugijai priklauso apie 70 narių. Pagarba darbščiosioms narėms.

• P. SNAPKAUSKIENĖ išvyksta 2-jų savaitių atostogoms į Vancouver'į, B.C. pas savo dukterį ir jos šeimą.

• VAIVORYKŠTĖS narės netrukus baigs gana didelį bendrai audžiamą kilimą, kuris atliekamas rištinu būdu.

• MONTVILA Sigitas su draugu išvyko atostogų į Ispaniją. Madride išsinuomavę automobilį, apvažiuos visą Ispaniją.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00
1 metų 9.5 %
Terminuoti indėliai
1 metų 9 %
180 - 364 d. 8.5 %
30 - 179 d. 8 %
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau
Taupomos sąskaitos:
Specialios 7.25 %
Su draudimu 7 %
Čekių sąskaitos 5 %

Nekilnojamo turto, Asmeninės ir Prekybinės.

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm., Antr. Treč.	9:00 - 3:00	
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

Sekmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

MEMBER

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

TEL.: 767-6183

ŽIEMAI BAIGIANTIS

JŪSŲ KAILIAI SAUGOMI

SPECIALIOSE ŠALDOMOSE

PATALPOSE DABAR YPATINGAI

PAPIGINTOMIS KAINOMIS...

PASINAUDOKITE PROGA!

1449 rue St. ALEXANDRE, suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonas 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sėkmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q.
H3B 2G2 Tel.: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
Res. TEL.: 697-2261